

*Zápis do kroniky města Jevíčko
za rok 2022*

Sestavil: Mgr. Miroslav Šafář

Slovo úvodem...

Vážený čtenáři,

jak začít psát pozitivně o „dvojkovém“ roce 2022, který zůstane v historii navždy zapsán jako rok, kdy v Evropě vypukl největší válečný konflikt od druhé světové války. Konflikt mezi dvěma sousedními národy hovořícími téměř stejným jazykem a v některých oblastech jazykem společným. Brzy ráno 24. února přepadlo Rusko Ukrajinu jako suverénní stát. Ozbrojené agresí předcházelo hromadění desetitisíců ruských vojáků a vojenské techniky při hranicích s Ukrajinou. Strůjce konfliktu, ruský prezident Vladimir Putin, nazval tuto válku „speciální vojenskou operací“, která měla směřovat k demilitarizaci a denacifikaci Ukrajiny a ochraně samozvaných republik v donbaské oblasti. Tyto Putin těsně před vtrhnutím ruských okupantů na sousední území uznal nezávislými na Ukrajině, čímž zároveň zpochybnil její státnost. Podrobněji o těchto událostech dále napíšu hned v první kapitole.

Pokud se týká dění ve městě byl rok 2022 ve znamení dokončení velikých investičních akcí – v srpnu byla dokončena rekonstrukce požární zbrojnice za cca 15 mil. Kč, v září výstavba areálu nového sběrného dvora za cca 17 mil. Kč, v říjnu výstavba cyklostezky Jevíčko – Velké Opatovice za celkovou částku cca 28 mil. Kč a v listopadu byla dokončena rozsáhlá rekonstrukce kina ASTRA za částku cca 45,5 mil. Kč. Kromě dokončení těchto zásadních projektů město realizovalo další stavební akce, z nichž finančně nejnáročnější byla výměna části vodovodu na sídlišti K. Čapka. Tuto financoval částkou cca 2,4 mil. Kč svazek vodovodu, jehož je město členem. Na konci září proběhly v Jevíčku komunální volby, v nich se o přízeň voličů ucházelo 5 uskupení. Vítězem voleb se stal Dušan Pávek, dipl. um, jehož sdružení Naše Jevíčko 2022 získalo šest křesel v zastupitelstvu. Na druhém místě s rozdílem pouze jednoho mandátu skončilo sdružení 3PK – Pro prosperující Jevíčko s lídrem Ing. Romanem Müllerem. Podrobně o tom budu informovat ve čtvrté kapitole.

Na následujících cca 50 stranách se budu opět snažit přinést ucelený pohled na dění ve městě v průběhu celého roku. Opět nebudou chybět ilustrativní fotografie a soubor příloh k jednotlivým kapitolám.

Zápis je členěn do následujících oddílů:

<i>I.</i>	<i>Mezinárodní a celostátní události, statistika</i>	<i>3</i>
<i>II.</i>	<i>Odešli navždy... a kulatá výročí</i>	<i>9</i>
<i>III.</i>	<i>Obyvatelstvo, počasí a životní prostředí</i>	<i>11</i>
<i>IV.</i>	<i>Obecní záležitosti, hospodaření a investice, bytová oblast</i>	<i>15</i>
<i>V.</i>	<i>Stavební ruch a průmysl ve městě, doprava a podnikání</i>	<i>22</i>
<i>VI.</i>	<i>Péče o památky, kulturní dědictví</i>	<i>27</i>
<i>VII.</i>	<i>Činnost městského muzea, archeologické bádání na území města</i>	<i>29</i>
<i>VIII.</i>	<i>Osobnosti města a podpora spolků, římskokatolická farnost</i>	<i>34</i>
<i>IX.</i>	<i>Kulturní akce, sportovní a volnočasové aktivity</i>	<i>36</i>
<i>X.</i>	<i>Školství a vzdělávací aktivity, knihovna a cestovní ruch</i>	<i>42</i>
<i>XI.</i>	<i>Péče o obyvatelstvo, zdravotní oblast a sociální oblast</i>	<i>46</i>
<i>XII.</i>	<i>Bezpečnost ve městě a požární ochrana</i>	<i>48</i>
<i>XIII.</i>	<i>Místní části Zadní Arnoštov, Lípa a Mařín</i>	<i>52</i>
<i>XIV.</i>	<i>Slovo závěrem, podpis kronikáře a datum pořízení zápisu</i>	<i>53</i>
<i>XV.</i>	<i>Soubory příloh k jednotlivým oddílům</i>	<i>54</i>

I. Mezinárodní a celostátní události

Z hlediska mezinárodních událostí je jistě tou nejzávažnější a nejtragičtější **zahájení ruské agrese vůči sousední Ukrajině a to 24. února v brzkých ranních hodinách**. Těto události se budu věnovat podrobněji v několika dalších odstavcích. Tímto svévolným rozhodnutím Putinovský režim zavlekl do Evropy po více než 20 letech od ukončení srbsko-košovského střetu válečný konflikt se všemi jeho hrůzami a utrpeními. **Konflikt nazývaný Kremlem „speciální vojenská operace“ trval po celý zbytek roku 2022 a vojákům napadené země se díky vlastnímu odhodlání a široké mezinárodní podpoře podařilo zejména v průběhu zářijových protiofenzív osvobodit rozsáhlá území své vlasti napadená a dočasně okupovaná Ruskem.**

Pokud však mám postupovat chronologicky, musím nejprve zmínit lednové nepokoje v nedalekém Kazachstánu, ve kterém 5. ledna **prezident Kazachstánu Tokajev vyhlásil výjimečný stav z důvodu protestů proti zvýšení cen plynu a požádal své spojence v regionu, včetně Ruské federace, o pomoc při potlačení protestů**. O měsíc později **6. února slavili Britové a s nimi celý Commonwealth výročí 70 let vlády královny Alžběty II.** Britskou královnou se stala v roce 1952 a do své smrti 8. září 2022 byla nejdéle vládnoucím panovníkem na světě. Jako královna navštívila přes 100 zemí, zažila 14 premiérů, udělila „královský souhlas“ s asi 4 tisíci zákony a britským občanům rozeslala přes milion gratulací k dlouhověkosti nebo výročí svatby. **Oblíbená panovnice bohužel ještě téhož roku ve věku 96 let zemřela na zámku Balmoral ve Skotku, stalo se tak 8. září.**

Od 4. do 20. února proběhly v čínském Pekingu XXI.V. zimní olympijské hry. Peking se stal prvním dějištěm, který hostil letní i zimní olympijské hry. V čínské metropoli proběhla již letní olympiáda v roce 2008. Nejúspěšnější zemí olympiády se stalo Norsko se ziskem 16 zlatých, 8 stříbrných a 13 bronzových medailí. Čtrnáct z těchto medailí bylo biatlonových. Nejúspěšnějším sportovcem ZOH v Pekingu se stal 28letý norský biatlonista Johannes Thingnes Boe, který vybojoval celkem pět medailí. (4-0-1). **Česko získalo 2 medaile - zlatou ve snowboardovém paralelním obřím slalomu Ester Ledecké a bronzovou z rychlobruslařského závodu na 5 000 m Martiny Sáblíkové., která dovezla medaili ze čtvrté olympiády po sobě.**

Prakticky bezprostředně po skončení zimních olympijských her Rusko zákeřně napadlo Ruskou sousední Ukrajinu. Agresi předcházelo 8 let napětí na východní hranici. **Po ukrajinském euromajdanu a sesazení proruského prezidenta Janukoviče došlo 27. února 2014**

Āobsazení Krymu neoznačenými vojáky Ruské federace. Od března pak začínají separatistické aktivity v Doněcké a Luhanské oblasti vrcholící následnou občanskou válkou na východě Ukrajiny. Již na začátku prosince 2021 americký deník The Washington Post s odvoláním na zpravodajské služby oznámil, že Rusko na hranicích shromáždilo 175 tisíc vojáků a chystá se napadnout Ukrajinu. Ruská strana tehdy jakoukoliv invazi odmítala. Ještě v lednu a únoru tvrdila, že se jedná pouze o dezinformaci a provokaci Západu.

Všechny tyto události tedy vyvrcholily 8 let od obsazení Krymu 24. února raketovými útoky na ukrajinská města včetně Kyjeva a následnou ruskou invazí na Ukrajinu, přesně tři dny poté, co Kreml uznal nezávislost dvou separatistických republik na východě Ukrajiny. To, co Rusko rozpoutalo, nebyla žádná vojenská mise nýbrž regulérní válka, ve které umírali a umírají nevinní civilisté – i ženy a děti. Jednalo se o zločin proti míru a porušení mezinárodního práva.

Ukrajina neměla v té době žádné jaderné zbraně na rozdíl od Ruska, které v průběhu konfliktu začalo celému světu vyhrožovat jejich použitím. První ruské útoky směřovaly na ukrajinskou vojenskou infrastrukturu, vojenská letiště či další strategické cíle. Tehdy ruská armáda postupně pronikala do vnitrozemí Ukrajiny a postupně obklíčila některá města, včetně Kyjeva. V některých oblastech se po vyhnání Rusů našly masové hroby civilistů.

Ruský předpoklad rychlého dobití Ukrajiny, sesazení a zajatí její vlády v čele s prezidentem Zelenským vzal rychle za své. Poměrně brzy bylo zjevné, že ruská armáda nepostupuje tak rychle a úspěšně, jak si plánovala. Svoji roli hraje ruské podcenění protivníka, špatná taktika (např. nekrytí zásobovacích kolon) i nasazení vojáků základní vojenské služby proti vysoce motivovaným ukrajinským obráncům. Důležitá byla také silná vojenská pomoc států NATO a Evropské unie, které okamžitě dodávaly Ukrajině zbraně a finance a zároveň uvalily na Rusko extrémně tvrdé sankce.

16. března navštívili na důkaz podpory a sounáležitosti český premiér Petr Fiala, polský premiér Mateusz Morawiecki, polský vicepremiér Jaroslaw Kaczyński a slovinský premiér Janez Janša částečně obležený Kyjev. Zhruba v polovině roku se armádám Ruské federace a samozvaných republik podařilo dobýt celou Luhanskou oblast a většinu Doněcké oblasti, přičemž Rusko

ovládalo také podstatné části Charkovské, Záporožské a Chersonské oblasti. Spekulovalo se o tom, že v dalších oblastech kontrolovaných ruskými vojsky by mohlo dojít k vyhlášení separatistických republik po vzoru Doněcku a Luhansku. Nakonec se na území čtyř ukrajinských oblastí konala od 22. do 27. září 2022 referenda o úplném připojení k Rusku. **Těsně před tím, 21. září, ruský prezident Vladimir Putin vyhlásil částečnou mobilizaci.**

Dne 30. září 2022 se tak staly 4 ukrajinské oblasti z větší části okupované Ruskem

(Doněcká, Luhanská, Chersonská a Záporožská oblast) součástí Ruské Federace na základě referenda o připojení k Rusku. Výsledky referend a jejich průběh byly mezinárodně zpochybněny a většinou států OSN neuznány. S výjimkou Luhanské oblasti navíc Rusko po podzimní ukrajinské protiofenzivě území žádné z těchto oblastí zcela nekontrolovalo.

Podzimní ukrajinské osvobozovací akce vyvrcholily osvobozením jediného většího centra, které agresori od začátku konfliktu obsadili – přístavního města Chersonu. 11. 11. se středisko Chersonské oblasti vrátilo pod kontrolu Ukrajiny. Osvobození Chersonu mělo ve válce velký strategický, politický i vojenský význam. V průběhu listopadu pak vojenské operace přibrzdil nástup zimy a všudypřítomná „rasputica“, bahno, které znesnadňovalo pohyb těžké techniky.

Rusko se se začínající zimou snažilo cílenými útoky ochromit ukrajinská zařízení na výrobu elektřiny a rozvodnou síť. Země a její civilní obyvatelstvo bylo vystaveno neustálým raketovým útokům, vzdušné poplachy se staly každodenní realitou. Ke konci roku 2022 ukrajinské ozbrojené síly osvobodily 40 procent území, které od února obsadila ruská invazní armáda. Ve svém shrnutí to uvedl náčelník generálního štábu ukrajinské armády Valerij Zaluzhnyj. Ten dále mimo jiné píše, že pyrotechnici napadené země zlikvidovali na 42 tisíc výbušných předmětů a partnerské země vycvičily přes 20 tisíc ukrajinských vojáků. V prosinci se frontová linie nacházela na řece Dněpru a synonymem nejtěžších bojů a ztrát na obou stranách se stalo město Bachmut.

Vracím se k dalším mezinárodním událostem tak, jak proběhly od jara 2022. Ve všech se samozřejmě odráží probíhající rusko-ukrajinský konflikt. Ruskou invazi odsoudila většina zemí na světě. Rezoluce Valného shromáždění OSN vyzvala Moskvu k okamžitému ukončení bojů a stažení svých vojáků z území Ukrajiny. Pro rezoluci hlasovalo 141 zemí, proti bylo pět států: Rusko, Bělorusko, KČDR, Sýrie a Eritrea. 35 zemí včetně Číny, se

zdrželo a 12 zemí se hlasování nezúčastnilo. **Kvůli invazi Ruska opouští Ukrajinu miliony válečných uprchlíků.** K 22. listopadu evidoval Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky 4,8 milionu, kteří našli dočasnou ochranu v některé ze zemí EU, nejvíce v Polsku. **V Česku mělo na konci roku dočasnou ochranu podle ministerstva vnitra přes 464 tisíc uprchlíků z Ukrajiny.**

10. a 24. dubna 2022 proběhly ve Francii prezidentské volby na funkční období 2022 – 2027, prezidentem byl znovuzvolen Emmanuel Macron. **Od 1. července 2022 Radě Evropské unie předsedala Česká republika, která tak po šesti měsících nahradila právě Francii.** Pro Českou republiku to je již druhé předsednictví, prvně byla předsednickou zemí v první polovině roku 2009. V rámci českého předsednictví se v Praze 6. října 2022 konal historicky první summit Evropského politického společenství, tedy platformy, která zahrnuje všechny evropské země kromě Ruska a Běloruska.

Autorem konceptu je zmiňovaný francouzský prezident Emmanuel Macron, organizátory byli český premiér Petr Fiala a předseda Evropské rady Charles Michel. **Summit se konal na Pražském hradě, účastnilo se ho 44 státních delegací.**

Přesně v polovině listopadu dosáhl počet lidí na světě osmi miliard. Šesti miliard přitom světová populace dosáhla v roce 1999, další miliardu přidala v roce 2011. A dalších 11 let trvalo, než přibyla další miliarda. Ještě před sto lety přitom na světě bylo o šest miliard lidí méně. Odborníci ale nepředpokládají, že by takový růst měl pokračovat. Nejvíce lidí na světě bude okolo roku 2050, pak by měl přijít pokles. Lidstvo se v současné době ocitlo na hraně, kdy už spotřebovává víc zdrojů, než je dlouhodobě udržitelné. Nejprogressivnějšími světadíly jsou pochopitelně Asie a Afrika.

Co se týče událostí v rámci České republiky, zmiňoval jsem již půlroční předsednictví EU. **Ještě dávno předtím však musela vláda Petra Fialy získat důvěru většiny poslanců v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. Stalo se tak 13. ledna.** Ani nová vláda se nevyhnula personálním změnám.

Kvůli kauze „Dozimetr“ skončil ministr školství Petr Gazdík, a to díky podezřelým kontaktům s jedním z aktérů a hlavou skupiny – podnikatelem Ředlem.

V kauze Dozimetr policisté vznesli obvinění proti organizované skupině, která systematicky obsazovala klíčové pozice v pražském dopravním podniku tak, aby dosazení spřátelení manažeři mohli ovlivňovat různá výběrová řízení s cílem získat od vítězných firem úplatky.

Podobně jako v předchozím roce, v němž na Jižní Moravě řádilo tornádo, Českou republiku zasáhla živelná pohroma. V sobotu 23. července, kdy v Česku panovaly vysoké teploty, vypukl rozsáhlý požár Národního parku České Švýcarsko. Oheň se tehdy šířil neuvěřitelnou rychlostí a zasáhl více než 1 600 ha plochy národního parku. Hasiči museli evakuovat turisty, včetně obyvatel obcí Mezná či Vysoká Lípa. Požár byl tak velký, že jeho kouř se šířil až na Vysočinu, Liberecko či do německých Drážďan. Požár si vyžádal maximální nasazení hasičského záchranného sboru i dobrovolných hasičů včetně dalších složek IZS.

Tehdy na místě zasahovalo osm vrtulníků, a to i z Německa, kde v tu dobu rovněž řádil požár. Do Česka dorazily i dva italské letouny Canadair CL-415 s velkokapacitními nádržemi na 6 tisíc litrů. Vodu nabíraly z jezera Milada u Ústí nad Labem. Letouny se pak na krátký čas musely vrátit do Itálie k požáru na Apeninském poloostrově. Byla domluvena nová letecká pomoc ze Švédska, ze kterého přiletěly dva stroje Air Tractor AT-802. Při požáru došlo také na několik zranění. Jeden z hasičů byl vážně zraněn po pádu ze skály a transportován vrtulníkem do nemocnice. Šlo o nejrozsáhlejší lesní požár v novodobé historii Česka a Saska. Požár byl na českém území uhašen v pátek 12. srpna 2022 a na německé straně o týden později v pátek 19. srpna 2022.

Na konci srpna vystoupala cena elektřiny na téměř tisíc eur za megawatthodinu. Následně v září dosáhla míra inflace v Česku úrovně 17,2 %. Motorem vysoké inflace byly právě hlavně ceny energií. Právě na pomoc s placením vysokých účtů za elektřinu a plyn se soustředila finanční pomoc vlád po celé Evropě. Česká vláda původně chtěla pomáhat hlavně přes úsporný tarif, nakonec se rozhodla ceny energií zastropovat. Zastropované ceny energií přinesly odběratelům jistotu i finanční úlevu v podobě šesti korun za kWh elektřiny a tří korun za kWh za plyn.

Že se nadcházející zima neobejde bez úsporných opatření, varovali představitelé vlády i experti. Například předsedkyně Sněmovny Markéta Adamová Peřarová na začátku září pronesla, že lidé mohou pomoci nedostatek energií řešit například tím, že si vezmou další svetr. Za to však schytala kritiku a nevoli veřejnosti. Svou roli v rámci této krize hrály i vysoké ceny potravin, jako přímý důsledek inflace, růstu cen energií a pohonných hmot.

Jako příklad uvádím následující ceny potravin na začátku a konci roku 2022 – slunečnicový olej z 49,90 na 79,90, polohrubá mouka z 18,90 na 26,90, cukr z 19,90 na 29,90, mléko z 16,90 na 21,90, drůbeží párky z 29,90 na 39,90 a tak bych mohl pokračovat.

Cenovým rekordmanem byly v loňském roce podle dat Českého statistického úřadu vejce. Zatímco v lednu stálo vejce 3,50, v prosinci byla jeho cena 5,90. Průměrný Čech přitom zkonsumuje za rok 263 vajec. Ceny se mohou mírně lišit v závislosti na obchodníkovi.

K prezidentské volbě připustilo ministerstvo vnitra devět z 21 kandidátů. O Hrad zabývají Andrej Babiš, Jaroslav Bašta, Pavel Fischer, Marek Hilšer, Danuše Nerudová, Petr Pavel, Denisa Rohanová, Josef Středula a Tomáš Zima. Měli podporu nejméně 50 tisíc občanů, 20 poslanců či 10 senátorů. Neprošel například Karel Janeček. Někteří se odvolali k Nejvyššímu správnímu soudu. Do voleb nakonec správní soud pustil Karla Diviše. Naopak vyřadil Denisu Rohanovou, a to kvůli stížnosti senátorů. Soud rovněž odmítl stížnost podnikatele Karla Janečka, který se tak voleb účastnit nebude.

Jiný soud může ovlivnit prezidentské zápolení bývalého českého premiéra Andreje Babiše. Podle obžaloby předseda hnutí ANO Andrej Babiš podvodně zajistil, aby projekt multifunkčního centra Čapí hnízdo vypadal jako záměr malé firmy. Jeho tehdejší kolegyně Jana Mayerová, dnes Nagyová, pak dle stejného dokumentu zařídila získání dotace ve výši 50 milionů korun. Oba jakoukoli vinu popírají. Soud v kauze dotačního podvodu a poškození finančních zájmů Evropské unie. Výsledek soudního řízení bude znám na začátku roku 2023.

II. Odešli navždy... a kulatá výročí

Ve druhé kapitole vzpomenu na úvod odchod hudebníka a pravověrného příznivce žiletěk, pana Júlia Gubča. Zpráva o jeho úmrtí v polovině února nás mnohé velice zaskočila. Byl jedním ze zakládajících členů školního orchestru Základní umělecké školy Jevíčko Etien Band a dlouholetým příznivcem ZUŠ Jevíčko, za což mu patří velké poděkování. Budeme na něho vzpomínat jako na výborného muzikanta, který vždy na pódiu rozdával radost, úsměv a nadšení. **Julek Gubčo nás opustil 13. února 2022 ve věku 69 let.**

Ze známých osobností českého kulturního a společenského světa zmíním odchod hereckých legend Josefa Abrháma (16. 5., 82 let) a Josefa Somra (16. 10., 88 let). Do pěveckého nebe odešla 26. srpna ve věku 75 let oblíbená zpěvačka několika generací Hana Zagorová. Z dalších známých tváří nesmím zapomenout např. na režiséra Dušana Kšeina (9. 1., 82 let), známého lékaře Radima Uzla (2. 5., 82 let) nebo režisérku a scénaristku Marii Poledňákovou (8. 11., 81 let).

23. března nás v 84 letech opustila česká rodačka **Madeleine Albrightová americká diplomatka a politička, která v letech 1997–2001 zastávala funkci 64. ministryně zahraničí Spojených států amerických ve vládě prezidenta Billa Clintona jako historicky první žena v tomto úřadu.** 30. srpna zemřel **Michail Sergejevič Gorbačov (91 let) ruský a sovětský komunistický politik, který byl v letech 1985–1991 generálním tajemníkem, a tedy vůdcem Sovětského svazu.** Byl propagátorem politiky přestavby (perestrojky) a glasnosti, tedy změn a otevřenosti, které měly vést k lepšímu fungování sovětského systému, jeho určité demokratizaci a ukončení studené války.

Těsně před koncem roku 29. prosince zemřela v 82 letech fotbalová legenda Pelé. Tento Brazilec, všeobecně považovaný za jednoho z nejlepších fotbalistů, téměř dvě desetiletí okouzloval fanoušky svojí hrou. Pelé, občanským jménem **Edson Arantes do Nascimento, je jediným hráčem v historii, který vyhrál hned tři mistrovství světa (1958, 1962 a 1970).** Při prvním z těchto triumfů se stal nejmladším střelcem ve finále mistrovství světa. Za svou kariéru vstřelil 1284 gólů a se 77 góly v 92 zápasech byl Pelé nejlepším střelcem brazilské reprezentace všech dob.

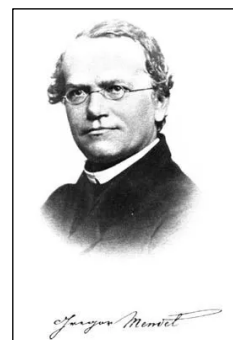

A nyní k významnému kulatému výročí. Před 30 lety, na konci roku 1992 se rozpadl společný stát Čechů a Slováků. Na Nový rok 1993 pak vykročili partneři ze zrušené federace

směrem k budoucnosti každý sám. Společně žili Češi a Slováci téměř 500 let. Sedm dekad let v Československé republice, předcházející téměř čtyři století v habsburské monarchii. Za tři dekády samostatného vývoje Česko uteklo Slovensku především v ekonomických ukazatelích. Velmi odlišný je i postoj obou národů k rozdělení státu. Téměř polovina Slováků se domnívá, že Česko je lepší místo pro život než jejich země. Naopak o Slovensku si to myslí jen každý dvacátý Čech.

A jaká další kulatá výročí jsme v roce 2022 oslavili? Před 740 lety zemřela Anežka Česká, světice, princezna a abatyše (2. 3. 1282). Všichni učitelé slaví svátek v den, kdy se před 430 lety narodil Jan Amos Komenský, pedagog, reformátor, spisovatel a filozof, autor moderní evropské pedagogiky (28.3.1592). Uplynulo také 470 let od narození a současně 410 let od úmrtí Rudolfa II. (18.7.1552–20.1.1612), římského císaře a posledního českého krále, který sídlil v Praze, anebo 200 let od narození Johanna Gregora Mendela (20.7. 1822), přírodovědce a zakladatele genetiky. Sokolové oslavili 200 let od narození Jindřicha Fügnera (12. 9. 1822) a 190 let od narození Miroslava Tyrše (17. 9. 1832), zakladatelů sokolského hnutí.

V souvislosti se zmiňovaným Johannem Gregorem Mendelem musím zmínit jedno významné výročí z pohledu jevíčské vlastivědy. 6. října 2022 uplynulo 230 let o narození jeho podporovatele a bezesporu nejvýznamnějšího jevíčského rodáka, Františka Cyrila Nappa (1792 – 1867). Jeho rodný dům č. p. 44 se nachází na nároží ulic Kostelní a Soudní. Napp v roce 1810 vstoupil na přání matky do augustiniánského řádu, po teologických studiích byl v roce 1815 vysvěcen na kněze a o devět let později (v pouhých dvaatřiceti letech) byl zvolen opatem augustiniánského kláštera na Starém Brně a prelátem zemským.

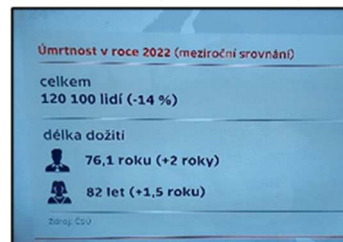

Klášter vedl celých 43 let. Jako člen moravských zemských stavů se účastnil kulturního a politického dění na Moravě. Je pozoruhodné, jak široké oblasti života dokázal Napp obsáhnout - filosofií a teologií počínaje a praktickou biologií (včelařstvím, ovocnářstvím, vinařstvím) konče. Ne nadarmo si do svého znaku zvolil révový list. Podporoval celou řadu vědců a umělců, zmiňovaný Johann Gregor Mendel byl jeho žákem a svěřencem. Napp byl blízkým přítelem Josefa Dobrovského, přátelil se také s Františkem Palackým a dalšími známými osobnostmi tehdejšího veřejného života.

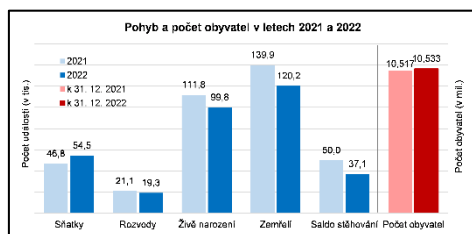

III. Obyvatelstvo, počasí a životní prostředí

Pokud se týká demografických údajů vztažených na celou Českou republiku, jsou data ČSÚ následující. Obyvatelstvo České republiky během roku 2022 narostlo z 10,517 na 10,533 milionu. Veškerý, téměř 17tisícový, přírůstek zajistilo kladné saldo zahraničního stěhování. Oproti roku 2021 bylo loni výrazně více sňatků, naopak méně zemřelých, narozených i rozvodů. **Rok 2022 nebyl rokem covidovým, což se pozitivně odrazilo na úmrtnosti. Zemřelo 120.100 osob, což bylo 14 % méně než v roce předchozím. Délka dožití se u mužů prodloužila o 2 roky na 76,1 roku u žen o 1,5 roku na 82 let. Co se týče nově narozených dětí, narodilo se v tomto roce 99,8 tis. dětí, nejméně od roku 2004.**

Bilance obyvatel nezahrnuje osoby, kterým byla udělena dočasná ochrana v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Podle údajů Cizineckého informačního systému mělo ke konci loňského roku tento typ pobytového oprávnění 432 tisíc osob. Saldo běžného zahraničního stěhování dosáhlo 37,1 tisíce, když pobyt v Česku si nově registrovalo 57,1 tisíce osob, a naopak ukončení pobytu bylo evidováno u 20,1 tisíce osob.

Počet obyvatel v Jevíčku a Zadním Arnoštově za rok 2022 (zdroj evidence obyvatel MěÚ Jevíčko):

Celkem: 2734 (Jevíčko 2667, Zadní Arnoštov 67)

Počet lidí odstěhovaných: 52, počet lidí přistěhovaných: 50

Počet narozených dětí: 22, počet úmrtí: 34, počet sňatků: 25

Nejstaršímu občanovi Jevíčka bylo v roce 2022 98 let

Průměrný věk: 43,19 let (Jevíčko 43,08 let, Zadní Arnoštov 47,43 let)

Meziroční úbytek: 14 občanů (rok 2022 – 2748 obyvatel)

K demografickému vývoji v našem městě uvádím zajímavou statistiku narozených dětí za posledních osm let: 2015 – 26 dětí, 2016 – 33 dětí, 2017 – 30 dětí, 2018 – 28 dětí, 2019 – 23 dětí, 2020 – 26 dětí, 2021 – 37 dětí, 2022 – 22 dětí. Z uvedeného přehledu vyplývá, že se v loňském roce narodilo nejméně dětí od roku 2015. Věříme, že developerské projekty na Nerudově ulici a sídlišti K. Čapka, stejně jako budoucí výstavba rodinných domů pod ulicí Svitavskou pomohou demografickou situaci stabilizovat a postupně vylepšovat.

Podle ČHMÚ byl rok 2022 s průměrnou teplotou 9,2 °C a s odchylkou +0,9 °C od normálu 1991–2020 nadnormální (+1,7 °C od normálu 1961–1990), a je tak dalším „teplým“ rokem v řadě. Od roku 1996 jsou zaznamenávány v Česku pouze roky normální a v různém stupni nadnormální. Teplotní odchylka od normálu 1991-2020 v jednotlivých měsících kolísala od +3,2 °C v únoru až po -2,1 °C v dubnu.

Roční srážkový úhrn 632 mm zařazuje rok 2022 mezi roky srážkově normální

(normál za období 1991–2020 je v Česku 684 mm). Nejvíce srážek, v průměru 101 mm, což bylo 123% březnu. Teploty v rámci Pardubického kraje a Jevíčka nevybočily z republikového průměru. Co se týče počasí v Jevíčku, lze podle údajů Českého hydrometeorologického ústavu konstatovat, že nejteplejším měsícem byl srpen s průměrnou teplotou 24 stupně Celsia a nejchladnějším měsícem byl leden s teplotou -2 stupně Celsia.

Čápi přiletěli na své stanoviště na komíně bývalé sodovkárny 3. dubna. 21. srpna došlo k povodňovému stavu na řece Jevíčka, v rámci kterého byla zaplavena zahrada na ulici Luční. První sníh dorazil do Jevíčka o osm dní dříve než vloni - 18. 11. 2022, šlo spíše o jemný poprašek. Co se týče srážek, tak úhrnem spadlo v Jevíčku 627 mm/m² a nejdeštivějším měsícem byl květen, ve kterém spadlo 74 mm/m² srážek.

V oblasti odpadového hospodářství došlo k dokončení dlouhodobě připravovaného

projektu sběrného dvora. Sběrný dvůr na Třebovské ulici č. p. 698 město vybudovalo jako prostorné a moderní zařízení splňující standardy pro skladování odpadů dle platné legislativy. Původně vysoutěženou částku 14,5 mil Kč bez DPH se podařilo dodržet, a díky nečerpání celé rozpočtové rezervy, i snížit o cca 200 tis. Kč. Zhotovitelem rozsáhlé stavby byla

společnost Fortex stavby s. r. o. Šumperk.

Realizací sběrného dvora byla dokončena první etapa postupné výstavby areálu, který by měl v budoucnu sloužit i jako zázemí pro technické pracovníky města. Pokračování projektu bude samozřejmě záviset na finančních možnostech města. Nový sběrný dvůr bude mít také nového správce, pana Jiřího Ertla, který se v průběhu roku zúčastnil spolu s dalšími uchazeči výběrového řízení. S otevřením nového zařízení město zavede kvůli evidenci tzv. odpadovou kartu. Odpadová karta občana bude fungovat na podobném principu jako QR kódy na sběrných nádobách - popelnicích. Pro každou domácnost bude určena jedna odpadová karta, jejíž předložení bude

podmínkou pro uložení komunálního odpadu. Obsluha sběrného dvora po zvážení odevzdávaného odpadu zaeviduje jeho množství pomocí čtečky QR kódů a přiřadí jej konkrétní domácnosti v evidenčním systému ECONIT.

Co se týče svozu a likvidace odpadů, od ledna roku 2022 došlo ke změně frekvence svozu SKO z domácností na 1 x 14 dní. Při svozu je výsyp každé nádoby elektronicky zaznamenán díky QR kódu. Sběr tříděného odpadu probíhal i nadále prostřednictvím barevných kontejnerů na 25 veřejných sběrných místech ve městě o celkovém počtu kontejnerů 138 ks + kontejnery na sběr textilu. Město je zapojeno do systému EKO-KOM a zpětného odběru vyřazených elektrozařízení.

Kromě kontejnerů 1.100 l na bioodpad vyvážených SUEZ město opět zajišťovalo ve vlastní režii týdenní svoz „zeleného odpadu“ od občanů ve velkoobjemových kontejnerech z několika stanovišť po městě. Pro tento účel bylo dosluhující vozidlo Piaggio nahrazeno novou Multicar M31 za částku 3,5 mil. Kč. Základní sazba poplatku za likvidaci komunálního odpadu činila v tomto roce 700 Kč. Celkové náklady na likvidaci odpadů 3.231.983 Kč, příjmy 2.596.153 Kč.

Certifikát environmentálního vyúčtování od společnosti ASEKOL a. s. vyčísluje přínos našeho města k ochraně přírody v roce 2022 díky sběru vysloužilých elektrospotřebičů. Vyplyvá z něj, že díky množství námi odevzdaných elektrozařízení jsme uspořili 29,25 MWh elektřiny, 2 689 litrů ropy, 258,80 m³ vody a 2,20 tun primárních surovin. Navíc jsme snížili emise skleníkových plynů CO₂ ekv. o 2,85 tun, a produkci SO₂ ekv. (který zapříčiňuje okyselování prostředí) o 112,21 kg.

Pokud se týká péče o zeleň, probíhalo v tomto roce kácení problémových dřevin i výsadby nových. Podle evidence organizačního odboru MěÚ Jevíčko bylo pokáceno 11 stromů v souvislosti s budováním infrastruktury v průmyslové zóně, a 500 m² keřů kvůli výstavbě cyklostezky. Z bezpečnostních a havarijních důvodů bylo pokáceno 5 stromů v Zadním Arnoštově a 11 v Jevíčku (hlavně na místním hřbitově). V rámci dosadby bylo vysázeno 12 ovocných stromů v obecním sadu, 4 stromy a 60 ks u cyklostezky na Pionýrské ulici a 2 stromy na Svitavské ulici.

V případě výsadeb u cyklostezky přiložili ruku k dílu zaměstnanci MěÚ Jevíčko a též zaměstnanci společnosti REHAU v rámci „Dne pro region“. Zaměstnanci města se podíleli na údržbě veřejných prostranství jako každoročně, občané města mohli opět likvidovat odpad ze zahrad v ocelových kontejnerech.

Celkem bylo takto svezeno do kompostárny ve Vísce u Jevíčka 281 tun bioodpadu. Veřejná prostranství byla nejen udržována, ale také zkrášlována díky pravidelné činnosti Lucie Alžběty Staňkové, která se stejně jako v loňském roce úspěšně starala o květinovou výzdobu města.

Na závěr kapitoly bych chtěl zmínit dobrovolnickou akci „Ukličme Česko“, která proběhla v Jevíčku už popáté. Z iniciativy Anny Markové proběhl úklid na území města 15.10.2022. Odměnou pořadatelům velká účast i přes ne úplně vydařené počasí. Celkem se jich s pomocníky sešlo zhruba 80, což byla zatím největší účast, jakou akce ve své historii zažila. Startovalo se po 9. hodině ráno, hned poté co se rozdělily skupiny a přidělil úklidový materiál.

Díky velkému počtu dobrovolníků se podařilo poprvé pokrýt všechny trasy, které byly nachystané. Za celé dopoledne se pak povedlo nasbírat 165 kg plastu, 70 kg papíru, 150 kg skla, 7 kg pneumatik a 80 kg kovu. Pokud se vám to zdá jako velká čísla, nenechte se zmást, když dobrovolníci s úklidem prvním rokem začínali, bylo odpadků daleko víc. Po úklidu dostali všichni účastníci něco na zub a k pití, jako odměnu za dobře vykonanou práci. Do akce se zapojil i starosta města Dušan Pávek jako řidič kontejnerového vozidla pro svoz sesbíraných pytlů s odpadem. Takovou iniciativu a účast je potřeba ocenit a pro příští rok opět podpořit!

IV. Obecní záležitosti, hospodaření a investice, bytová oblast

Stejně jako celá vnitrostátní a mezinárodní situace byl chod města poznamenán vypuknutím války na Ukrajině v únoru 2022. Město se zapojilo do humanitární pomoci

finanční formou partnerské obci, kterou schválilo zastupitelstvo města a dále město spolupracovalo s místními podnikateli a firmami, které se do sbírky jak finanční, tak materiální zapojili. Také byla organizována ve spolupráci s městem humanitární pomoc Rodinného centra Palouček, Skauty Jevíčko či SDH Jevíčko. Vítány byly především potřeby pro nouzové přenocování, obvazový a fixační materiál, hygienické potřeby, zánovní teplé oblečení a trvanlivé potraviny. Za pomoc našich spoluobčanů jménem našich ukrajinských přátel děkujeme.

Zastupitelstvo města Jevíčko formou usnesení odsoudilo invazi ruských vojsk na území Ukrajiny jako suverénního státu a vyjádřilo podporu ukrajinskému vedení a lidu v jejich boji za svobodu a územní celistvost své země. Současně byla schválena finanční pomoc do 200 tis. Kč zacílená k naší partnerské obci Korytnany v Užhorodské oblasti. Město oslovily společnosti CZECH BLADES a MARS s poskytnutím významné finanční částky a materiální pomoci ukrajinským přátelům.

Přispěli i soukromí dárci. Velmi si toho vážíme a včasnou pomoc oceňujeme. Také nás

těší, že dodávky materiální pomoci a ochranného taktického materiálu doputovaly bezprostředně na místo určení díky logistické spolupráci jevíčských skautů se svými přáteli v Užhorodě, což máme potvrzeno. Z Jevíčka do Užhorodu a pak dále do Kramatorsku a Poltavu odjely již v první polovině března dvě velké dodávky skautské potravinové a materiální pomoci.

Rok 2022 byl rokem volebním, v říjnu skončilo funkční období stávající rady, která pracovala ve složení Dušan Pávek, Miroslav Šafář, Jaroslav Zezula, Miloslav Parolek a Rudolf Beran. Posledně jmenovaný Rudolf Beran se rozhodl v nadcházejících komunálních volbách již nekandidovat, a proto je zřejmé, že se rada personálně obmění. Poslední společnou akcí rady v tomto složení byla beseda s důchodci 11. září 2022. Stejně tak se obměnilo zastupitelstvo města, jež se naposledy ve stávajícím složení sešlo 12. září na svém 45. zasedání.

23. a 24. 9. 2022 se konaly volby do zastupitelstev obcí. Volby v Jevíčku provázela volební účast 56,77%. Volebního klání se účastnilo pět volebních subjektů, které si rozdělilo

15 mandátů v zastupitelstvu. **Jednotné Jevíčko 1, Sdružení Naše Jevíčko 2022 6, 3PK pro prosperující Jevíčko 5, Společně pro Jevíčko 1, Město lidem, lidé městu 2.** Ustavující zastupitelstvo města se konalo 24. října v synagoze, starostou města byl zvolen Dušan Pávek (15 hlasů), místostarostou Miroslav Šafář (10 hlasů), radními Jana Junková, Miloslav Parolek a Petr Jedlinský (všichni 10 hlasů).

V souladu se zákonem o obcích zastupitelstvo města zřídilo finanční a kontrolní výbor, které jsou dle zákona povinné. Dále zřídila rada města komise, jejichž počet a zaměření jsou volitelné a rada si je tak může stanovit dle svého uvážení. Jak výbory, tak komise fungují jako poradní orgány zastupitelstva i rady města, vyjadřují se na vyžádání k různým návrhům, zpravidla odbornějším či tematicky zaměřeným záležitostem a mohou samy ze své pozice vznášet návrhy směrem k zastupitelstvu a radě. Každé volební sdružení bylo tedy vyzváno, aby si nominovalo své zástupce do jednotlivých výborů a komisí. Tyto nominace volebních sdružení ještě doplnila rada města o členy s příslušnou odborností nebo zkušenostmi v dané problematice.

Město Jevíčko pro nové volební období použilo osvědčenou strukturu jednotlivých komisí a výborů. Každá komise čítá cca 5 – 17 členů a jejich kompletní obsazení je zveřejněno na webu města. Výbory zastupitelstva města:

finanční výbor, předsedkyně Ing. Aneta Pávková (nominace Město lidem, lidé městu), kontrolní výbor, předseda Martin Korbel, DiS. (nominace 3PK). Tyto dva výbory jsou zřizovány zastupitelstvem podle zákona o obcích povinně. Personální obsazení předsedů obou výborů bylo předmětem povolebního vyjednávání.

Co se týká komisí byly radou města schváleny následující komise a jejich předsedové: komise stavební, předseda Stanislav Dokoupil (nominace Jednotné Jevíčko), komise životního prostředí, předseda Daniel Pávek (nominace Společně pro Jevíčko), komise bytová a sociální, předseda Mgr. Miloslav Parolek (nominace Město lidem, lidé městu), komise pro výchovu a vzdělávání, mládeže a sportu, předseda Mgr. Petr Votroubek (nominace Naše Jevíčko 2022), komise kulturní, cestovního ruchu a regionálního rozvoje, předsedkyně Pavla Konečná (nominace rady města), komise pro dopravu, dopravní obslužnost a bezpečnost, předseda Petr Rozbořil (nominace Jednotné Jevíčko), sbor pro občanské záležitosti, předsedkyně Mgr. Jana Junková (nominace Naše Jevíčko 2022).

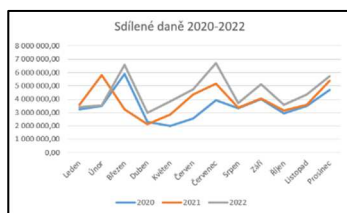

Dále rada města jmenovala Pracovní skupinu pro regeneraci Městské památkové zóny s předsedou Mgr. Miroslavem Šafářem a Pracovní skupinu pro rozvoj Zadního Arnoštova, Mařina a Lítvy. Výbory a komise fungují na základě demokratického systému hlasování svých členů a odsouhlasená doporučení k jednotlivým záležitostem poté předkládají s doporučující váhou zastupitelstvu či radě města. Tato doporučení a názory lidí, kteří se v dané problematice pohybují, jsou pro vedení města velmi důležité a ve většině případů je k nim přihlíženo a je dle nich postupováno.

Návrh rozpočtu pro rok 2022 byl zpracován na základě zkušeností s hospodařením města v minulých letech, v souladu s aktuálními potřebami města. Rozpočet byl schválen v zastupitelstvu v prosinci 2021 poté, co byl řádně vyvěšen na úřední desce. V průběhu roku 2022 bylo schváleno celkem 6 rozpočtových opatření, došlo k navýšení plánovaných příjmů o 29 728,69 tis. Kč a plánovaných výdajů o 29 309,15 tis. Kč.

Nejdůležitější složkou příjmu obce jsou sdílené daně. Výnosy z tzv. sdílených daní

poskytované dle zákona č. 243/2000 Sb., O rozpočtovém určení daní, v platném znění jsou obecně nejdůležitějším zdrojem příjmů, mají významný vliv na finanční stabilitu a nezávislost obce. V roce 2022 tvořily sdílené daně 41,25 % z celkových příjmů. K 31. 12. 2022 sdílené daně dosáhly částky 54 270,26 tis.

Kč a celkově byly plněny na 123,40 % schváleného rozpočtu.

Dotace většinou bývají dlouhodobě druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů. V roce 2022 získalo město dotace v celkové výši 36 369,36 tis. Kč, což je 27,64 % z celkových příjmů. V roce 2021 činily obdržené dotace 15,74 % z celkových příjmů, v celkové částce 14 996,45 tis. Kč. Investiční výdaje činily 82 871,01 tis. Kč, běžné výdaje 71 407,58 tis. Kč. K 31.12. 2022 mělo město na bankovních účtech a v pokladně 20 957,77 tis. Kč, z toho 5 000,00 tis. Kč bylo uloženo na termínovaném vkladu z důvodu vyššího úročení. Tyto prostředky budou určeny na investiční akce příštích let. Splátky úvěrů za rok 2022 činily 1 636,36 tis. Kč. Celkový přehled hospodaření a schválený rozpočet jsou zřejmé z následující tabulky:

Třída	Skutečnost	Rozpočet schválený
1-DAŇOVÉ PŘÍJMY	60 650 398,14	49 614 120,00
2-NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	18 925 463,32	15 531 520,00
3-KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	15 615 451,61	10 008 600,00
4-PŘIJATÉ TRANSFERY	36 369 364,66	26 673 400,00
CELKEM PŘÍJMY	131 560 677,73	101 827 640,00
5-BĚŽNÉ VÝDAJE	71 407 578,06	56 474 450,00
6-KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	82 871 008,22	68 542 000,00
CELKEM VÝDAJE	154 278 586,28	125 016 450,00

Nyní se vrátím o několik měsíců zpět před volbu nových orgánů města a shrnu nejvýznamnější investiční akce města. Z loňského roku byly rozestavěny 3 největší projekty,

a sice rekonstrukce kina ASTRA, rekonstrukce požární zbrojnice a výstavba nového areálu sběrného dvora. Kromě toho však město realizovalo další investiční akce. Např. výměnu částí vodovodních řadů Jevíčko, sídliště K, Čapka, ulice A.K, Vitáka, kde bylo město investorem prostřednictvím Svazku obcí skupinového vodovodu Malá Haná. V roce 2022 proběhla druhá etapa výměny vodovodních řadů včetně přípojek v celém sídlišti

K, Čapka a části ulice A.K, Vitáka od křižovatky K, H. Borovského po křižovatku K, Čapka. Vodovod byl vyměněn zejména z důvodu špatného stavu a opakovaných poruch. Realizaci provedla společnost VHOS a.s. za částku 2,4 mil. Kč vč. DPH.

Z loňského roku pokračovala rozsáhlá rekonstrukce objektu hasičské zbrojnice. Kromě hlavní části projektu – nových prostor pro činnost výjezdové jednotky byla rekonstruována též spolková část. V rámci projektu „Zvýšení odolnosti požární zbrojnice Jevíčko“ (výjezdové části) došlo k přístavbě, nástavbě a stavebním úpravám stávajícího objektu hasičské zbrojnice. Byla provedena celková rekonstrukce východní části – garáží požární techniky, společně s opravou střešního pláště objektu a výměnou výplní otvorů v celém objektu.

Kromě garáže na tři hasičská vozidla naší výjezdové jednotky vznikly nové šatny, sociální a hygienické zázemí a další technické místnosti tak, aby prostorově a technologicky

odpovídaly potřebám JPO II, kterou město zřizuje. Celkové náklady na projekt vč. administrace, TDO, BOZP a dotačního managementu jsou 11.976.016,00 Kč, z toho stavební práce 11.294.363 Kč. Tyto zajišťovala firma LETOSTAV s. r. o. Letovice. Projekt byl spolufinancován Evropskou unií -

Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci Integrovaného regionálního operačního programu, výše dotace 10.778.414,40 Kč.

Jak jsem již uvedl, přestavba a rekonstrukce se dotkla celého objektu, a zatímco v případě garáží a zázemí jednotky se jednalo o novostavbu, v administrativní a školící části se řešila zejména rekonstrukce interiéru. Stávající prostory neprošly od sedmdesátých let minulého století zásadní rekonstrukcí, a proto město Jevíčko přistoupilo z důvodu snížení energetické náročnosti budovy a celkové modernizace k těmto stavebním úpravám, které vycházely z požadavků sboru, jednotky a doporučení stavebního dozoru. Důležité je zmínit, že podstatnou část demoličních a pomocných stavebních prací provádí členové sboru a jednotky brigádnickou formou ve svém volném čase, za což jim patří poděkování.

Kromě činnosti SDH a práce s hasičskou mládeží bude v těchto prostorách probíhat také odborná příprava členů výjezdové jednotky JPO II. Kromě opravy omítek, podlah, dispozičních úprav přiček, výměny dveří, zárubní a topných těles vč. rozvodů, došlo v rámci revitalizace vnitřních prostor také ke kompletní obnově silnoproudé i slaboproudé elektroinstalace v objektu, která je řešena samostatným projektem. V rámci realizace došlo i ke snížení a zateplení stropů s novými svítidly. Celkové náklady projektu „Revitalizace domu hasičů Jevíčko“: 3.023.396,31 Kč vč. DPH, dotační podpora Pardubického kraje 1.000.000 Kč

Akce obnášela 3 dílčí projekty. Cílem posledního projektu „Modernizace spolkové části domu hasičů“ byla rekonstrukce a modernizace podlahových krytin ve spolkové části domu hasičů Jevíčko. V rámci stavebních prací došlo k montáži vnitřních a vnějších keramických dlaždic v rozsahu cca 70 m² vč. souvisejících přípravných prací. Dále proběhla montáž PVC a vinyl podlah v rozsahu cca 176 m² s vyrovnáním podkladů samonivelační hmotou. Na projekt byla čerpána dotace ze SZIF ve spolupráci s Místní akční skupinou Moravskotřebovsko a Jevíčsko. Celkové náklady: 496.236 Kč, dotační podpora: 199.200 Kč.

Další akcí, která byla realizována ve dvou letech byla stavba nového sběrného dvora Jevíčko. Jedná se o stavbu uzavřeného areálu sběrného dvora sestávající ze zpevněných ploch a dvou přízemních objektů, které budou sloužit jako zázemí a sklady. První objekt se skládá z menší zděné části, která obsahuje administrativu a zázemí správce a halovou část z ocelové nosné konstrukce pokrytou sendvičovými panely. Druhý stavební objekt je venkovní ocelový přístřešek určený pro ukládání odpadu. Je tvořen konstrukcí z ocelových profilů a střechou z trapézového plechu. Součástí tohoto objektu je ohradní a opěrná stěna z nasucho kladených betonových bloků na půdorysu písmene U. Východní část oplocení areálu je tvořena stěnou ze ztraceného bednění.

Západní a severní úsek oplocení podél chodníků sestává ze sloupků a pletiva ve 3D provedení. Vjezd do areálu je zajištěn dvěma elektricky posuvnými branami. Na jižní straně je neprůhledné oplocení z betonových panelů. V areálu se dále nachází nájezdová mostní váha 8x3 m, typ PROFI STEEL – Digital s váživostí do 30 tun. Součástí stavby je příjezdová komunikace z ulice Třebovské. Areál je strážěn elektronickým zabezpečovacím systémem a kamerovým systémem. Zhotovitel: FORTEX STAVBY s. r. o. Šumperk,

Na akci se podařilo zajistit spolufinancování ze strany Svazku obcí skupinového vodovodu Malá Haná (486.953 Kč bez DPH) na stavební objekty vodovodu a také od Pardubického kraje (1 mil. Kč) v rámci programu podpory problémových regionů na stavební objekt příjezdové komunikace. Celkové náklady: 16.678.702 Kč vč. DPH, dotační podpora: PK 1.000.000 Kč, Svazek obcí vodovodu Malá Haná 486.953 Kč bez DPH. Oficiální provoz nového sběrného dvora započne od 1. 1. 2023. Stavbu bylo nutné nejprve řádně zkolaudovat a vyřídít na její provoz souhlas Krajského úřadu Pardubického kraje, který byl vydán 7. 12. 2022.

Nejrozsáhlejší a nejsložitější investicí města dokončenou na konci tohoto roku je akce přístavba a stavební úpravy kina Astra na ul. Kostelní 41, Jevíčko. Město Jevíčko je vlastníkem objektu č.p. 41 na ulici Kostelní, který sloužil do roku 2019 jako Kino ASTRA a současně sál pro divadelní a kulturní představení. Sál z důvodu betonové šikminy v hledišti nebylo možno využít pro společenské akce s tancem. Současně byl objekt stavebně a technicky v havarijním stavu a musel být uzavřen.

V roce 2016 rozhodlo zastupitelstvo o zadání architektonické studie u studentů VUT Brno, následně byla na základě studie vypracována projektová dokumentace společností BH Engineering s.r.o. Brno. V červenci 2021 byly zahájeny stavební práce na komplexní rekonstrukci objektu a jeho přestavbu na multifunkční kulturní dům. Rekonstrukce byla dokončena v prosinci 2022. V objektu je vybudován velký sál pro 200 diváků s možností rovné podlahy či variantně sezení na teleskopické šikmé tribuně pro různá představení. Dále je v objektu zasedací místnost pro 40 lidí. Součástí objektu jsou další prostory sloužící jako zázemí pro návštěvníky a účinkující.

Stavebně byl objekt rekonstruován až na obvodové zdivo, včetně veškerých vnitřních sítí ZTI. Stavbu prováděla ku spokojenosti investora společnost PÍÁČEK – pozemní stavby s.r.o., Kojetín. Celkové náklady: 37.655.330,90 Kč bez DPH. Na financování město využilo bankovní úvěr KB a.s. ve výši 30 mil. Kč se splatností 18 let s úrokovou sazbou 1,44 %p.a. po celou dobu splatnosti. Přidanou hodnotou celého projektu byl přístup zhotovitele ke změnám a vícepracím, takže i přes zdražení materiálů a prací v období po soutěži se jednalo o navýšení oproti původní smluvní ceně 37.752 tis. Kč o cca 300 tis.

Jak jsem již krátce předeslal v předchozí kapitole Město Jevíčko v rámci optimalizace svazu biodopadu a postupného obnovování vozového parku technické údržby města pořídilo

nové svozové vozidlo Multicar M31, které je vybaveno háčkovým nosičem kontejnerů. Součástí dodávky byly rovněž 3 ks kovových kontejnerů na svoz nejen bioodpadu, ale vzhledem k vyššímu výkonu stroje i ostatních komodit. Dále je toto vozidlo Multicar vybaveno pohonem 4x4 a hydraulickými rozvody pro připojení a obsluhu dalších údržbových systémů, jako sněhový kartáč, radlice, sypač, případně dalších alternativ. Vozidlo na základě výběrového řízení dodala společnost Traktorservis-ML, s.r.o., Silůvky za částku 3.506.580,-Kč.

V oblasti bytového fondu bylo nejvýznamnější akcí zateplení obvodového pláště bytového domu Nerudova 529A, v rámci kterého byla provedena výměna části otvorových prvků, oprava balkonů a lokální oprava střešní krytiny. Náklady na tuto akci přesáhly částku 1.300.000 Kč. Správa bytového a nebytového fondu se dále zabývala běžnou údržbou a opravami bytového fondu. Celkové náklady na údržbu a opravu v roce 2022 přesáhly částku 1 100 000 Kč.

V údržbě a opravách se projevila i nutnost postupné obnovy vybavení bytů. Byla provedena obměna několika kuchyňských sporáků, odsavačů, kotlů a jiného vnitřního vybavení bytů, kuchyňských linek, podlahových krytin a jiné. Byla dokončena celková rekonstrukce městského bytu 2 + 1 na adrese Třebovská 71. Ta započala v roce 2021 a náklady na ni přesáhly 900.000 Kč. V průběhu roku byly dořešeny prodeje dvou bytových jednotek v domě Soudní 56, které si odkoupili stávající nájemci do svého vlastnictví.

Součástí programu podpory bydlení ve městě je i dlouhodobý projekt zainvestování 32 pozemků pro výstavbu rodinných domů v lokalitě U Kapličky. Prodejní cena pozemku byla zastupitelstvem stanovena na 1.300 Kč bez DPH za 1 m². Ke konci roku započaly rezervace konkrétních pozemků. Zájemci mohli sjednat koupi prostřednictvím budoucí kupní smlouvy nebo kupní smlouvy. Zájem zatím nepoznamenala rozkolísaná ekonomická situace, inflace nebo úrokové sazby hypoték. Moudřejší však bude město jako prodávající v průběhu roku 2023, kdy také zjara začnou stavební práce. V polovině roku byla na akci získána potřebná stavební povolení.

V. Stavební ruch a průmysl ve městě, doprava a podnikání

V předchozí kapitole jsem podrobně zmínil stavební aktivity města, které následně doplním o projekty související s dopravní infrastrukturou města a dále zmíním projekční přípravu rozvojových projektů v oblasti veřejné infrastruktury. Žádná zásadní rekonstrukce uvnitř města jako v minulých letech (Soudní, Růžová, Okružní II) v roce 2022 neproběhla, ale i v tomto roce se město věnovalo opravám místních komunikací. **Tou největší byla zářijová oprava komunikace ulice Dr. Křimeše v Jevíčku.**

Z důvodu propadlého povrchu komunikace v místě uložení inženýrských sítí z dřívějších dob zejména plynovodu a jeho přípojek byla v části komunikace odfrézována finální asfaltová vrstva, bylo provedeno výškové vyrovnání a osazení uličních vpustí, kanalizačních poklopů a následně provedena pokládka nové asfaltové vrstvy se zálivkou spár. **Opravu komunikace provedla společnost Správa a údržba silnic Pardubického kraje, Doubravice 98, 533 53 Pardubice, cestmistrovství Moravská Třebová. Celkové náklady: 284 967,- Kč s DPH.**

Výstavba společné stezky Jevíčko – Velké Opatovice. Realizace 04 až 10/2022. Předmětem projektové dokumentace byla výstavba společné stezky pro pěší a cyklisty v šířce 2,50 m a celkové délce 3.072,80 m mezi městy Jevíčko a Velké Opatovice.

Z hlediska objemu stavebních prací byla hned po rekonstrukci KD ASTRA druhou největší investicí města mající významný dopad na opravní obslužnost výstavba společné stezky (pro pěší i cyklisty) z Jevíčka do Velkých Opatovic. Její výstavby byla zahájena v dubnu a ukončena v říjnu tohoto roku. Generálním dodavatelem akce byla společnost EUROVIA CS a. s. Celkové náklady: 22.446.951,16 Kč bez DPH. Stavba byla finančně rozdělena na objekty Jevíčko a Velké Opatovice, dotační podpora ze SFDI ve výši 85 % uznatelných nákladů.

Stezka je navržena s odpočinkovou zónou na hranici obou katastrů a pro bezpečné navedení pěších ze stávajících chodníků na stezku jsou na obou koncích stezky zřízeny chodníky s místy pro přecházení. U mostu od nedokončené dálnice je stezka vedena podél silnice. V místech přivedení stezky k silnici je po pravé straně navrženo ochranné zábradlí výšky 1,30 m. Mostek přes Malonínský potok je také opatřen zábradlím výšky 1,3 m po obou stranách.

Součástí projektu bylo navrženo veřejné osvětlení podél společné stezky v úseku Jevíčka k mostu nedokončené dálnice pomocí 19 ks svítidel, toto veřejné osvětlení bylo

zredukováno na tři svítidla na začátek stezky navazující na Pionýrskou ulici. Dále bylo provedeno, jako součást projektu, odvodnění nově navržených zpevněných ploch pod dálničním mostem pomocí nově osazených pěti uličních vpustí a nové dešťové kanalizace v celkové délce 35,00 m. V místě křížení stávajících příkopů a nově navržené stezky jsou provedeny propustky a po dohodě se zemědělci Jevíčka a Velkých Opatovic byly provedeny přejezdy pro zemědělskou techniku přes stezku.

Těsně před příchodem zimy se podařilo v souvislosti s prováděnou přeložkou ČEZ

Distribuce a. s. NN, VN kabelů a zřízení nové trafostanice na ulici Okružní III provést ucelenou část chodníku v úseku po levé straně od náměstí Palackého po křižovatku Okružní III a Brněnské ulice. Chodník byl proveden v materiálu žulové mozaiky s novými žulovými obrubami. Dodavatelem stavebních prací byla společnost Akvamont s. r. o. Svitavy za částku 722.228

Kč bez DPH. Jedná se o totožné materiálové provedení jako na protější straně. Více se z oprav chodníků a komunikací v roce 2022 z důvodu jiných významných investic nerealizovalo.

V průběhu roku byl nadále realizován developerský projekt výstavby osmi řadových domů na ulici Nerudově a výstavby bytového domu na sídlišti K, Čapka. Projekt realizuje druhým rokem společnost KONSTRUKTA – STAVBY Invest s.r.o. jedná se o nízko energetické stavby. Řadové domy mají velikost 4 + kk vč garáže a zahrady a jejich cena je 6,3 mil Kč. Byt jsou budovány o velikostech od 1+ kk až 3+kk vč čtyř bezbariérových v přízemí. Ceny bytů jsou od 2,5 mil. Kč do 4 mil. Kč. Byty jsou postupně prodávány zájemcům a úplné dokončení projektu se očekává ve druhé polovině roku 2023.

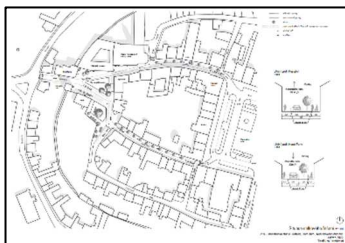
Rada města se však kromě stavebních akcí věnovala i projektové přípravě. Probíhaly projekční práce na provedení komplexních rekonstrukcí dvou lokalit ve městě – ve středu

města se jednalo o studii opravy ulice Kostelní, Horní Farní a Komenského náměstí. Dále byl rozpracován projekt komplexní rekonstrukce ulic Zadní, Příční a K, Appla s návazností na ulici Dr. Klímeše v severovýchodní hustě obydlené části města. V případě druhého z projektů se jedná o projektovou dokumentaci na výměnu podzemních sítí, rekonstrukci místních komunikací a chodníků včetně dopravního řešení lokality. Projekt bude řešit také uliční zeleň a parkovací a odstavná místa. V průběhu roku byl návrh PD projednán na dvou

jednáních s občany.

V případě prvního z projektů vychází záměr opravit ulice samozřejmě z jejich neutěšeného stavu, stáří inženýrských sítí a také připravovaného záměru společnosti ČEZ,

kteřá plánuje letech 2024-2025 přeložení horního vedení do kabelového zemního vedení od trafostanice na ulici Okružní I po trafostanici v ulici Dolní Farní. Záměrem města je tedy obnovit veškeré podzemní sítě – vodovod, kanalizaci, veřejné osvětlení a využít záměru společnosti ČEZ k uložení vedení do země.

Uvedené ulice tvoří nejstarší a nejhodnotnější část historického jádra města, kde se nachází současně velké množství kulturních památek a dominant města.

Požadavkem objednatele na zpracovatele studie Ing. arch. Jana Vrbku bylo tedy jednak potvrzení historické hodnoty středu města, ale i snížení dopravní zátěže v uvedených ulicích, zejména těžké dopravy včetně autobusů a současně zlepšení podmínek pro kamenné obchody v ulici Kostelní. Studie dále řeší vhodné umístění zeleně, která obzvláště ve stávajících ztížených klimatických podmínkách oteplování a přehřívání měst může hrát důležitou pozitivní roli.

Zásadním hlediskem, který ráz středu města určuje, je existence Městské památkové zóny, kdy veškeré stavební úpravy podléhají stanoviskům odboru památkové péče, a i tato studie byla s památkáři konzultována. Mimo jiné aspekty jsou pro finální povrchy komunikací zásadní navržené materiály, které jsou přípustné v kamenném provedení, tedy obdobně jako v ulicích Soudní, Růžová nebo Palackého náměstí se bude jednat o kombinace jemné a hrubší žulové dlažby.

V rámci veřejného projednání se ke studii mohli vyjádřit naši občané a město také obdrželo četné písemné připomínky, se kterými se pan architekt bude muset vypořádat.

Současně město vstoupilo do jednání s Pardubickým krajem, který je vlastníkem pozemku a komunikace v ulici Kostelní a projednalo podílení se na uvedené investici

spolufinancováním povrchů ústřední krajské komunikace z krajského rozpočtu. Na základě studie by tedy následně společně s Pardubickým krajem vznikl realizační projekt pro komplexní opravu Kostelní ulice s vazbou na Komenského náměstí a Horní Farní. Předpokládaný termín realizace je

předběžně stanoven právě na roky 2024 – 2026, prioritou by měly ty úseky, kde bude svoji investici realizovat společnost ČEZ.

Tolik k nejdůležitějším budoucím záměrům v oblasti komunikací ve městě a nyní bych navázal na oblast veřejné dopravy a dopravní obslužnosti. Podařilo se vyjednat náhradní přímé spojení Jevíčka a Velkých Opatovic s Brnem. Po společném jednání starostů obcí našeho

regionu a paní senátorky Vítkové z Boskovic se podařilo zajistit dočasné dopravní spojení mezi Jevíčkem a Brnem, které nahradí po dobu výluky železniční tratě Blansko – Brno zrušenou autobusovou linku Moravská Třebová – Brno. Předpoklad provozu linky je rok 2022. Naším cílem a snahou budou další jednání o zajištění provozu této linky, případně podobného dopravního spojení i nadále, tedy po dokončení opravy železniční tratě mezi Blanskem a Brnem.

Soukromý dopravce provoz linky zrušil, mimo jiné, z důvodu nedostatku řidičů. Na základě apelů od občanů a zástupců samospráv senátorka Jaromíra Vítková vyvolala on-line setkání se zástupci Jihomoravského kraje, Pardubického kraje, KORDIS JMK, MD ČR, ŘSD ČR a dopravce, aby hledali řešení nepříznivé situace. A právě na návrhy této online diskuze navázal KORDIS JMK a představil návrh řešení do doby ukončení vlakové výluky. Od 1. 3. 2022 mohli obyvatelé obcí v dané oblasti využít 3 spojů vedených v ranní době a 3 zpátečních spojů v odpolední době. Tyto spoje vznikly propojením 3 existujících linek a přidáním dalších odjezdů linky 234 mezi Blanskem a Boskovicemi, aby byly minimalizovány vícenáklady se zavedením těchto spojů. V Brně bude linka ukončena v Králově Poli u nádraží, kde je přestup do všech důležitých směrů v Brně.

Od 12.6. 2022 došlo v našem regionu ke změně autobusového dopravce. Stávající dopravní společnost ICOM Transport nahradí na základě výběrového řízení Pardubického kraje pro dalších deset let společnost BusLine Pardubicko s.r.o. Město Jevíčko společně s touto změnou schválilo navýšení poplatku za vjezd na autobusové nádraží na Palackého náměstí v Jevíčku. Z peněz město zajišťuje údržbu prostoru nádraží a také by chtělo ze získaných prostředků instalovat na jevíčské autobusové nádraží elektronickou informační tabuli s informacemi o příjezdech a odjezdech autobusových spojů.

Změna dopravce se v rámci kraje neobešla bez určitých obtíží způsobených zpočátku zejména nedostatkem řidičů a s tím spojeným útlumem některých avizovaných linek. Město Jevíčko se snaží tuto změnu v organizaci dopravy pro cestující zjednodušit rovněž zajištěním informačních služeb v Turistickém informačním centru na Palackého nám.č.1, kdy budou pracovníci TIC poskytovat na základě smlouvy mezi Městem Jevíčko a společností BusLine Pardubicko s.r.o. základní poradenskou a informační činnost cestujícím.

Členové a zástupci svazku pro dostavbu R43 (nově označovaná jako S73 nebo I/73) řešili ve spolupráci se senátorkou Jaromírou Vítkovou

nesouhlas s návrhem ŘSD a MD realizovat „severní“ úsek v kapacitě tří pruhové komunikace a usnesením ze zasedání svazku podpořili zachování varianty čtyřpruhové komunikace. Finančně obnáší rozdíl čtyřpruhové komunikace (16,9 mlrd. Kč) a třípruhové komunikace (12,5 mlrd. Kč) úsporu cca 4,4 mlrd. Kč. Ministerstvo dopravy provedlo po volbách nové posouzení varianty „třípruh“ a v průběhu roku od této varianty odstoupilo.

Ministr dopravy Martin Kupka uložil generálnímu řediteli ŘSD ČR, aby silnici S73 v úseku MÚK Svitávka – MÚK Borušov ŘSD připravovalo a realizovalo ve čtyřpruhovém šířkovém uspořádání v kategorii S26,0/130. Díky čtyřpruhovému uspořádání se zvýší rychlost přepravy osob i materiálu, sníží se tím náklady, ušetří se čas, a to vše znamená větší flexibilitu pro podnikatele a firmy. Právě díky velkému tlaku senátorky Vítkové se ministr dopravy rozhodl rozhodnutí Centrální komise MD ČR přehodnotit. Pravidelná zpráva ŘSD o stavu přípravy kapacitní silnice I/73 je přílohou pro ty, kteří chtějí znát podrobnější informace.

Na území města i nadále působili nejvýznamnější zaměstnavatelé – Rehau Automotive, CZECH BLADES, Hanácká zemědělská společnost, Odborný léčebný ústav, AVEKO Servomotory a celá řada menších firem a živnostníků. Oblast, kde zaznamenáváme dlouhodobý útlum, jsou restaurační služby na náměstí – ze tří restaurací, které v minulosti nabízely na náměstí teplou kuchyni, zbyl pouze Hotel Morava. A tak jsou v Jevíčku už jen tři možnosti, kam můžete zajít na oběd. Po několika měsících skončil také provoz bufetu.

Město Jevíčko se rozhodlo podpořit podnikání a zaměstnanost náročným investičním projektem zainvestování 1. etapy budoucí průmyslové zóny na ulici Třebovské. Paralelně se zahájením stavebních prací město jednalo s několika podnikatelskými subjekty na odkupu pozemků. V roce 2022 byla zahájena ze strany města první etapa zainvestování průmyslové zóny na Třebovské ulici v celkové výši 15,4 mil. Kč, přičemž částkou 9,6 mil. Kč bude tato etapa podpořena dotací Ministerstva průmyslu a obchodu.

Nově vybudovaná inženýrská infrastruktura bude sloužit pro umožnění příjezdu a přístupu do jednotlivých částí lokality, přivedení pitné a požární vody do území, k odvedení srážkových vod z území a okolí. Dále pro odvedení splaškových odpadních vod do veřejné kanalizační sítě města a následně na čistírnu odpadních vod. V neposlední řadě bude řešeno osvětlení území a další opatření, které v území umožní v budoucnu výstavbu podnikatelských objektů. Z důvodu rozložení finančních prostředků byl harmonogram akce stanoven s dokončením v srpnu roku 2023. Hned poté bude možno zahájit výstavbu prvních podnikatelských areálů v severovýchodní části zóny.

VI. Péče o památky, kulturní dědictví

V tomto roce se město Jevíčko nezapojilo do dotačního titulu ministerstva kultury na regeneraci MPR a MPZ, neboť jak jsem již uváděl v předchozích kapitolách, jednalo se o rok investičně vypjatý s celou řadou velkých a dlouhodobějších projektů. Památková péče však nevyšla úplně naprázdno. Díky dotačním příspěvkům Pardubického kraje a soukromého donátora pana Michala Slávíka byly restaurovány dva pískovcové kříže v místní části Zadní Arnoštov. V průběhu roku byly připravovány projektové podklady pro doplnění seznamů akcí obnovy na rok 2023.

Obnova kamenného kříže na návsi v Zadním Arnoštově. V rámci provedené obnovy se jednalo o restaurování drobného sakrálního objektu památkového charakteru na návsi místní části Zadní Arnoštov. Památka, která má vztah k původním německým obyvatelům osady, byla bezohledně zdemolována v roce 2020 pravděpodobně při otáčení některého z kamionů svázejících dřevo. Konkrétní viník bohužel nebyl dopaden. Kříž z roku 1900 zde nechaly umístit Francisca Blaschke a Karolína Hiesl. Památkový objekt se skládá z pěti hlavních částí – spodního stupně, základové kostky, těla kříže, tympanonu a samotného kříže s litinovou plastikou Ježíše.

Na kříži bylo nutno zcela nahradit uraženou horní část krucifixu a provést doplňky podstavce. Na jeho povrchu byly dále usazené mechy a lišejníky, vlivem exhalací byl kámen zašlý a zčernalý. Kamenosochařskou dílnou Petr Hemzal byla zhotovena nová vrchní část kříže ze světlé žuly. Ulámané části profilů byly nahrazeny novým filuňkem. Došlo ke komplexnímu restaurátorskému zásahu, očištění a hydrofobizaci kříže. Nápisy byly při obnově zvýrazněny a plastika Krista přezlácena. Celkové náklady představovaly sumu 148.000 Kč. Záchranu podpořil Pardubický kraj částkou 40.000 Kč v rámci podpory památkové péče.

Obnova kamenného kříže v Zadním Arnoštově u hasičky. Jedná se o kamenný kříž s ocelovým zábradlím ve střední části Zadního Arnoštova. Památkový objekt byl zbaven zejména řas a lišejníků, očištěn a chemicky ošetřen. V rámci zásahu došlo k barevnému sjednocení všech jeho součástí. Ozdobné litinové zábradlí bylo očištěno a natřeno antikoročním nátěrem. Akci realizoval kamenosochař Petr Hemzal za částku 47 tis Kč, přičemž 40.000 Kč darovala na obnovu sponzorsky rodina Slávíková.

Pro rok 2023 byly ve spolupráci s pracovní skupinou pro regeneraci MPZ Jevíčko připraveny příslušné podklady včetně přehledu

akcí obnovy, na které by město chtělo čerpat dotaci MK. Pracovní skupina připravuje investiční a neinvestiční akce v MPZ a její blízkosti, projednává aktuální problémy regenerace a informuje veřejnost o výsledcích programu regenerace. **Prioritní akcí na příští rok se stala oprava střechy bývalého augustiniánského kláštera – křídla na Komenského nám. 167, ve kterém se nacházejí městské byty. Město zde v minulosti řešilo několik masivních zatečení.**

Z dalších realizací pak připadá v úvahu stavební obnova některého z úseků hradeb na ulici Okružní IV a restaurátorská obnova v interiéru kostela Nanebevzetí Panny Marie, kde

bylo ve spolupráci s Římskokatolickou farností Jevíčko zpracován záměr restaurování umělých mramorů v kapli Bolestné Matky Páně. V rámci restaurování budou odstraněny veškeré nevhodné opravy a doplňky. Po vyschnutí zdiva, případně po odsolení, bude zdivo omítnuto jádrovou vápennou omítkou. Doplnění umělého mramoru bude provedeno na základě provedených zkoušek. Tvarové doplňky budou přebroušeny a na závěr budou všechny plochy převoskovány a znovu vyleštěny.

Na závěr této kapitoly zmíním několik historických faktů ke kostelu a této kapli. Kostel Nanebevzetí Panny Marie stojí na místě původního gotického kostela Matky Boží. Kostel byl přestavěn v barokním slohu v letech 1762 - 1766 podle plánů stavitele Pavla Mertvy z Boskovic. K severní chrámové zdi byla roku 1778 přistavěna kaple Bolestné Matky Páně s rodinnou hrobkou (nejprve sloužila Salmům a poté Herbersteinům). Svému účelu sloužila do roku 1867. Do roku 1785 sloužil kostel jako klášterní, od té doby (z důvodu zrušení kláštera) je kostelem farním.

Přílohou této kapitoly je nástěnný kalendář z fotografií pana Jaroslava Horáka na rok 2022. Město Jevíčko zadalo realizaci kolekce fotografií města včetně fotografií z ptáčích

perspektivy realizovaných pomocí dronu. V rámci propagace památek jsou také na webu města umístěny ilustrace nejvýznamnějších památek z pera Lukáše Martinky. Na území města Jevíčka se nachází 28 zapsaných kulturních památek, jedna památka ve vlastnictví města se nachází mimo náš katastr - jsou to boží muka "Na trianglu". V letech 2014 až 2022 město Jevíčko zajistilo zejména díky práci místostarosty a jeho kolegů a kolegyní v Pracovní skupině pro regeneraci MPZ Jevíčko finanční prostředky pro jejich obnovu ve výši necelých 18 mil. Kč. s dotační podporou takřka 9 mil. Kč z nejrůznějších zdrojů.

VII. Činnost městského muzea, archeologické bádání na území města

Ze zprávy vedoucí Městského muzea Jevíčko se opět dočteme, že muzeum nemá dostatek vlastní prostorové kapacity na pořádání výstav, ty uskutečňuje v objektu bývalé synagogy. Tam byla v červenci uspořádána výstava loutek „Pohádkový svět“.

Jednalo se o zapůjčené loutky z muzea v Letovicích, místní zdroje byly omezené. Výstava byla doplněna zpracovanými texty, novodobými kulisami a doplněna o ručně dělané výrobky: maňásky, prstové loutky a prostorové kulisy. Výstava byla prodloužena do půlky měsíce září, aby byla dostupná jevíčským školám i těm nejmenším. Na podzim se pak uskutečnila výstava Arnošta Bechra – výtvarníka, kreslíře vtipů a karikaturisty, který s městem i muzeem spolupracuje již řadu let. I tato výstava měla své zájemce.

Pro nedostatek místa nelze přebírat do muzea objemnější sbírkové předměty, pouze vybrané drobnosti. Přesto jsme převzali do muzea ještě zbytek sbírky pana Plecha, jím sesbíraný archeologický materiál a zarámovanou fotografii střeleckého spolku. Z muzejního archívu poskytovala vedoucí i nadále podklady pro autory knih a publikací o regionální historii (např. pro Mgr. Michala Schustera), podklady pro studenty k seminárním i diplomovým pracím. Zodpovídala mnohé mailové dotazy občanů odjinud, kteří pátrají po historii svých předků, pokud jsou materiály v archívu k nim dostupné.

Ke konci roku byla opět navázána spolupráce s Technickým muzeem Brno, jehož pracovníci po zhlédnutí sečných zbraní v muzeu provedli jejich zhodnocení a připravili materiál „Restaurátorský a konzervační záměr“, který bude použit jako příloha žádosti o grant Pardubického kraje na rok 2023. S restaurátorskou dílnou muzea máme dobré zkušenosti v rámci restaurátorských prací. Jimi zrestaurované palné zbraně získaly na atraktivnosti a budou v muzeu opět instalovány a zpřístupněny všem návštěvníkům. V dalších odstavcích se o tom zmíním podrobněji.

Městské muzeum Jevíčko i v tomto roce v rámci péče o své sbírky realizovalo restaurování sbírkových předmětů – palných zbraní. Nahlédněme nejprve trochu do jejich historie.

V prvním seznamu sbírkových předmětů městského muzea z roku 1925 a let následujících bylo zapsáno velké množství zbraní, jak střelných, tak sečných. Dalo by se říci, že muzeum disponovalo značným zbrojním arzenálem (19 střelných a 20 sečných zbraní, halapartny, ružky na prach, kule do mušket, vojenské mapy, medaile, ale i písemnosti s vojenskou tematikou). Bohužel, na základě mnoha nepříznivých událostí v minulosti týkajících se existence muzea,

nám do dnešních dní, zůstalo v evidenci pouze 6 střených zbraní (nyní restaurovaných) a 10 šavlí a kordů.

Po vzájemných jednáních zástupců Města Jevíčko a pracovníků Technického muzea Brno (TMB) bylo, na základě restaurátorského záměru, přistoupeno v počátku roku 2022 k předání 6 kusů zbraní do restaurátorské dílny TMB k provedení objednaných prací. Jednalo se o následující typy zbraní: puška pro fazilíry Dreyse vz. 1860, puška pruská pěchotní Dreyse vz. 1841, lovecká perkusní kulovnice, perkusní terčovnice, krátká perkusní puška a další perkusní terčovnice.

Zub času se na zbraních značně podepsal, historické zbraně, jak víme, jsou vyrobeny z několika rozdílných materiálů. V tomto případě jejich nefunkčnost není na závadu

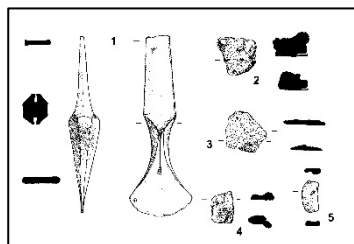

vystavování, ale poškozený vzhled ano. Části vyrobené ze dřeva byly napadeny červotočem a ty kovové byly značně zkorodované. Restaurátoři byli nuceni každou zbraň demontovat na jednotlivé komponenty. Kovové díly byly odmaštěny, mechanicky očištěny, opískovány a citlivě osmirkovány, tím byla odstraněna nejen povrchová rez, ale i hlubší korozní kaverny, následně byly povrchy načerněny. Mosazné díly byly vyleštěny, dřevěné díly pažeb očištěny, poškozené části vytmeleny a opatřeny šelakovou politurou.

Při takovéto práci nikdy nevíme, jaká překvapení nás mohou potkat. I v tomto případě se tak stalo, jednalo se o starší, neodborné zásahy, které původně nebyly viditelné. Ale i s těmito záležitostmi si restaurátoři poradili. Několik zbraní bylo i doplněno drobnými, vyrobenými součástkami – replikami. Výčet a detaily provedených úkonů tu nejsou uvedeny v plné míře, ale výsledný efekt práce restaurátorů TMB je zkrátka úžasný. Věřím, že i návštěvníci muzea ocení tuto restaurátorskou práci, která historickým zbraním vdechla nový život.

To, že Jevíčko obývali lidé odnepaměti, dnes víme jistě, svědčí o tom četné archeologické nálezy napříč všemi významnými historickými epochami. V okolí Jevíčka nalezneme doklady o lidské činnosti z dob, kdy toto území obývali Kelové vytlačovaní ještě před přelomem věků Germány, kteří zase v období Markomanských válek museli snést bezprostřední přítomnost římské vojenské síly. A po nich přišli Slované, jejichž potomci v kraji, přes který od nepaměti vedly významné migrační a dopravní trasy, zůstali. Výzkumy Freisingovy při

stavbě německé dálnice Vratislav – Vídeň však s jistotou prokazují i dálnější přítomnost pravěkého osídlení.

Oblast archeologie nezačnu tentokrát informacemi o archeologickém pátrání v lokalitě germánského sídliště za Žlíbeckým, ale informacemi o archeologickém výzkumu v tělese

budoucí cyklostezky do Velkých Opatovic. Opět jsme kopli do země a opět měli archeologové žně. Na pláni se rýsovaly obrysy raně středověkých obydlí – křulových staveb, sídlištních jam, které byly pravděpodobně součástí zaniklé vesnice. Ta mohla být podle četných nálezů zvířecích kostí v místě jedním z hospodářských zázemí vznikajícího města.

Dataci do 12. století bude nutno ještě ověřit, avšak archeologové z Regionálního muzea v Litomyšli opět úspěšně odkrývají další střípek středověké historie Jevíčka. V zájmovém území v jihovýchodní část i Jevíčka pod ulicemi Slunečná a Pionýrská však došlo k zachycení archeologických situací nejen ze středověku, ale také z období mladšího pravěku. Přesněji šlo o sídlištní jámy, jak v expertním listu k akci uvádí Bc. Pavel Kejval, archeolog RML.

Otevření Centra římsko-germánské archeologie (CERGA) se podařilo dotáhnout do finále. Zásadní roli při realizaci záměru prezentovat šest let starý objev krátkodobého

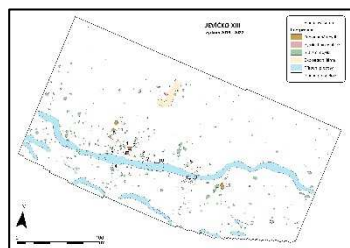
římského vojenského tábora a 12 sezón badatelského výzkumu germánského osídlení přímo u nás ve městě sehrály dvě archeologické osobnosti, jak se čtenáři zanedlouho dozví. Po nepřilíš dlouhém rozhodování a něco delším plánování proběhlo 17. srpna slavnostní otevření centra v prostorách při Městském muzeu Jevíčko. Jeho expozici tedy tvoří zejména nálezy z výzkumů prof. Eduarda Droberjara v Jevíčku a své místo mezi exponáty má i zajímavá kolekce nálezů zapůjčená v úvodu zmíněným Návštěvnickým centrem v Mušově pod patronací ředitele Archeologického ústavu AV ČR Brno, Mgr. Balázse Komoróczyho, Ph.D. Centrum CERGA je pro veřejnost otevřeno v návštěvních hodinách Městského muzea Jevíčko, případně po individuální domluvě.

Díky krásnému počasí mohla hlavní část vernisáže proběhnout v atriu bývalého augustiniánského kláštera – rajske zahradě. Vernisáž doplnila stafáž Germánů a Římanů v dobových kostýmech. Duchovní otec centra, prof. Droberjar, archeolog se střeoevropskou působností pohovořil o svém bádání v Jevíčku a došlo i na verše Rudolfa B. Berana. Celou akci hudebně podkreslilo duo příčných fléten. Centrum jsme záměrně rozdělili na výstavní část a badatelskou část. Do té výstavní

pozvala návštěvníky Mgr. Helena Ulčová, vedoucí městského muzea. Badatelská část se základním zázemím pro výzkum a uskladněným archeologickým materiálem je pak hájemstvím prof. Droberjara.

V tomto roce pochopitelně pokračoval archeologický výzkum sídliště ze starší doby římské na lokalitě Jevíčko XIII (nad Žlábkami), který realizuje Katedra archeologie Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové, jak o tom informoval čtenáře prosincového zpravodaje vedoucí výzkumu, prof. Eduard Droberjar, cituji: „Krom toho došlo ve vývoji našeho třináctiletého terénního badatelského úsilí ke zlomové události. Zasluhou vedení města a ve spolupráci s Muzeem regionu Boskovicka a s Archeologickým ústavem AV ČR v Brně jsme otevřeli Centrum římsko-germánské archeologie (CERGA), které se zabývá výzkumem doby římské a současně i jeho prezentací. Nachází se v budově někdejšího augustiniánského kláštera v prostorách při Městském muzeu Jevíčko.

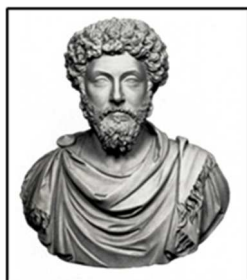
Ve dvou místnostech je expozice (návštěvnícké centrum) a zázemí pro terénní výzkum včetně pracovního depozitáře (badatelské centrum). V expozici zájemci uvidí výběr nejvýznamnějších nálezů z doby římské z katastru Jevíčka-Předměstí, zejména ze dvou nejvíce zkoumaných lokalit, tj. Jevíčko IV (žárové pohřebiště ze 2. století a sídliště ze 4. století) a Jevíčko XIII (sídliště ze 2. století). Pro dokreslení římského vojenského zásahu na Moravu mohou návštěvníci vidět i výběr nálezů z Mušova. Součástí prezentace jsou rovněž přehledné nástěnné plakáty, plánky lokalit a rekonstrukce germánské ženy a bojovníka na základě jevíčských nálezů. Návštěvníkům jsou k dispozici skládačky (Germáni v Jevíčku v době římské a Tábor římských legionářů v Jevíčku) a také trička s motivem CERGA.

Samotný archeologický výzkum v letních měsících roku 2022 odkryl dva hluboké a velmi bohaté objekty pravděpodobně řemeslnického charakteru, které obsahovaly množství germánských a římsko-provinciálních fragmentů keramiky, zvířecí kosti a četné další nálezy včetně vzácné ulity středomořského plže z čeledi Turritellidae. Z výplní objektů se odebíraly vzorky hlíny pro plavení, z čehož bude možné zjistit výskyt různých rostlinných makrozbytků. Výzkumu se zúčastnili studenti archeologie UHK a také studenti z Prahy (ČVUT) a Brna (MÚ). V příštím roce plánujeme komplexní zpracování výsledků čtyřletého výzkumu na sídlištní lokalitě Jevíčko XIII a současně se chceme věnovat detailní povrchové prospekci širšího zázemí římsko-germánských lokalit Jevíčka.

Ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR v Brně a s boskovickým muzeem připravujeme novou strategii zkoumání regionu Malá Haná s centrem v Jevíčku, s cílem

zjistit historický a vojensko-strategický kontext zásahu římské armády v době markomanských válek severně od Brna a jeho důsledky pro místní labsko-germánskou populaci. Na konci válečných událostí za vlády císaře Marka Aurelia se Římané snažili v nejdlehlších končinách území porazit Germány. Je docela dost možné, že oněmi „nejdlehlejšími končinami“ byla právě území našeho výzkumného prostoru. O všech dalších uskutečněných aktivitách budeme referovat jak odbornou, tak i zainteresovanou veřejnost.“

Jak jsem již zmínil ve čtvrté kapitole, v příštím roce 2023 čeká město rozsáhlá investice na protějším lánu nad Žlíbeckým potokem v lokalitě pod ulicí Svitavskou. Jedná se projekt na podporu individuální rodinné výstavby v Jevíčku „Základní technická infrastruktura pro 32 rodinných domů U Kapličky, Jevíčko“. Staveniště bude realizační firmě předáno ve druhé polovině května 2023. Stavba obnáší mimo jiné rozsáhlé zemní práce a v rámci ní budou vybudovány inženýrské sítě, komunikace a další zpevněné plochy. Akce bude podléhat archeologickému dohledu a je velmi pravděpodobné, že se mohou v území objevit archeologické situace. Předpokládaný harmonogram akce: 1. etapa 05/2023 – 09/2024, 2. etapa 04 – 10/2026. Necháme se překvapit.

VIII. Osobnosti města a podpora spolků, římskokatolická farnost

I v tomto roce rada města na základě veřejných nominací schválila osobnosti, které obdržely výroční ocenění města. Pro rok 2022 ocenění obdržely paní Marie Kochová – nominovaná za vedení dívčího skautského oddílu a paní Miroslava Ambrozová –

nominovaná za činnost v rámci seniorských aktivit RC Palouček. Oceněným blahopřejeme, za nominace děkujeme. Zastupitelstvo města schválilo rozdělení dotací v grantovém systému města na rok 2022. Rozdělovala se celková částka na granty typu A ve výši max. 370 000,- Kč a na granty typu C ve výši max. 300 000,- Kč. Celkový objem uspokojených žádostí v oblasti „A“ je 367.300 Kč. Celkový objem uspokojených žádostí v oblasti „C“ je 298.900 Kč. Zbývající prostředky v grantovém systému jsou učený na pořádání táborů a náklady spojené s dopravou na soutěže.

Podle informací pana faráře, Ing. Mgr. Josefa Slezáka, proběhla v kostele NPM oprava střechy a římsy vpravo od vchodu za 30 tis. Kč a dále proběhla oprava utržené střechy na věži za 61 tis. Kč. Akce musela být provedena prostřednictvím velkého jeřábu se závěsným košem. Město využilo přítomnosti stroje a byla současně provedena kontrola kotvení vrcholového kříže na městské věži.

Uvnitř došlo k montáži druhého mixu pro činnost farního sboru - Scholy za 14 tis. Byla dokončena výměna zbytku klasického osvětlení za ledkové. Proběhla další etapa údržby

varhan. Co se týká akcí v kostele, tak proběhl jen Tříkrálový koncert, a kromě běžných mší poutní mše v srpnu s občerstvením – na farní zahradě se kromě klobás čepovalo zdarma pivo z farního pivovaru. Na podzim požehnal Otec Slezák nově rekonstruovanou hasičskou zbrojnicí v rámci jejího slavnostního otevření dne 17. 9. 2022.

Na faře probíhala rekonstrukce koupelny - poslední část rekonstrukce interiéru, od září pak proběhla výměna střešní krytiny a oplechování. Nově bude na střeše krytina typu bobrovka. Spolu s tím byl zbořen přístavek a budou instalovány retenční nádoby na dešťovou vodu v zahradě za farou. Výstavba menší pergoly na jižní straně za farou bude probíhat v dalších letech. Co se týká okolí, tak v Chornicích ve sv. Vavřinci dokončila farnost letos na jaře hudební kruchtu neboli kůr po třiceti letech kostela bez kůru. V Křenově se v roce 2021 podařilo dokončit střechu kostela ve třech etapách za cca 3,5 milionu Kč díky havarijnímu fondu MK a grantům Pardubického kraje.

Jak jsem již uvedl v kapitole věnované památkám byly ze strany farnosti ve spolupráci s městem připravovány akce obnovy v rámci Programu regenerace MZ Jevíčko. Kromě již zmiňované kaple Bolestné Matky Páně se jednalo o restaurování schodů bočních oltářů v interiéru a dále restaurování kamenného soklu fasády v exteriéru. K tomu byly připraveny restaurátorské průzkumy a požádáno o závazná stanoviska orgánu památkové péče.

Římskokatolická farnost Jevíčko je též vlastníkem a správcem kostelíčku sv. Bartoloměje, který byl postaven ve druhé polovině 14. století. Velmi pravděpodobně stojí na místech starší sakrální stavby. Je snad jedinou připomínkou zaniklé středověké vesnice, tradované jako „Staré Jevíčko“. Gotický kostelík obklopený hřbitovem je odpradáвна místem posledního odpočinku zesnulých z Bělé, Visky, Zadního Arnoštova – středověkých vesnic, založených v době německé kolonizace v polovině 13. století. V roce 1936 sjel do kostelíka blesk, celý vyhořel a byl znovu rychle opraven.

Z iniciativy doc. Petra Kolíška a ve spolupráci s Městem Jevíčko a ŘKF Jevíčko byla 27. srpna uspořádána procházka poutníků Bartolomějskou stezkou. Po cestě byly na několika zastaveních prezentovány historické a vlastivědné zajímavosti. Zájemci mohli absolvovat mši svatou v kostelíčku a občerstvit se v areálu Mysliveckého sdružení Jevíčko pod rybníkem. Nechybělo setkání s posledním poustevníkem u kostelíčka – Antonem Gieslem.

V minulosti se vždy ve svátek sv. Bartoloměje v srpnu konalo procesí od jevíčského kostela ke sv. Bartoloměji. Původní trasa poutní cesty je s ohledem na současnou zástavbu města pozměněna a doplněna o zastavení na místech, která vás zaujmou. Trasa Bartolomějské poutní cesty pokračuje dále až do areálu Odborného léčebného ústavu u Jevíčka, kde byla znovu vybudovaná v roce 2021 k výročí Bartolomějské poutě křížová cesta. Tehdy také vznikla u některých poutníků myšlenka vytvoření Bartolomějské cesty. Pro zájemce vznikl tištěný bedekr stezky, který je k dispozici v Turistickém informačním centru.

IX. Kulturní akce, sportovní a volnočasové aktivity

Vzhledem k tomu, že pořádání akcí už neomezovaly covidové restriktce a nařízení mohly naplno proběhnout tradiční akce města - kulturní program v rámci „Závodu míru nejmladších“, pietní akce k 77. výročí konce 2. světové války, červnový dětský den, série kulturních akcí v průběhu měsíců července a srpna s názvem „Jevíčské hudební léto“, tradiční „Jevíčská pouť“ na Palackého náměstí, poutové posezení v Zadním Arnoštově, program v rámci „Dnů evropského dědictví“, pietní akce k výročí založení ČSR 1918, beseda radních s důchodci a adventní a předvánoční programy ve městě. Kromě toho město vzalo patronát nad 1. ročníkem „Memoriálu Josefa Kolíška v atletickém dvojboji“. Dále probíhaly v průběhu celého roku četné spolkové akce, zejména sportovní, jak o nich budu chronologicky psát podrobněji.

V chladném dubnovém počasí proběhl v Jevíčku Český pohár mládeže a žen v silniční cyklistice. Cyklistická sezona 2022 v Jevíčku odstartovala již v sobotu 9. dubna časovkou jednotlivců na trase Jevíčko Březina a zpět. I přes velmi nepříznivé podmínky (teplota 3°C, sníh, déšť, vítr), se na trasu časovky vydalo 297 účastníků. Mezi nimi 79 děvčat a žen. Závod měl vysokou úroveň. Pro kategorii kadetů byl závod nominací na účast ve 46. ročníku ZMN. Mezi startujícími bylo 24 cyklistů ze Slovenska a jeden z Maďarska.

V prvních květnových dnech uspořádali pořadatelé z TJ Cykloklub Jevíčko, Města Jevíčko a TJ Favorit Brno pod záštitou radního Pardubického kraje Alexandra Krejčíře. 46. ročník mezinárodního etapového cyklistického závodu „Závod míru nejmladších 2022“. Na startu jsme přivítali 169 cyklistů ze čtrnácti zemí. Cyklisté během tří dnů absolvovali 5 etap a ujeli 204 závodních kilometrů okolím Jevíčka. Celkovým vítězem se stal Belgičan Aless De Bock ze stáje ISOREX Cycling Team, který o 22 vteřin porazil svého krajana Sennu Remijna. Belgičtí závodníci neměli v tomto ročníku konkurenci – obsadili prvních pět míst celkového pořadí!

V sobotu v Panském dvoře proběhlo „Odpoledne s Mattem“. Pro děti a mládež probíhaly celé odpoledne soutěže, škola ježdění na pumtracku. Pro soutěžící byly připraveny hodnotné věcné ceny. U Paloučku probíhalo malování dětí na sklo. Tak po několika letech si sobotní odpoledne užily naše děti. Pro žáky ZŠ byl v neděli uspořádán závod žáků ulicemi Jevíčka, ve kterém startovalo 46 dětí. Ve spolupráci s městem Jevíčko uspořádali pořadatelé v sobotu večer

doprovodný kulturní program v Panském dvoře, kde vystoupily místní hudební skupiny Etien band a 3 Generace. Tuto významnou sportovní a společenskou akci reprezentující Jevíčko a celý region by nebylo možné uspořádat bez podpory řady partnerů a sponzorů.

Cyklistická sezona 2022 pokračovala v sobotu 16. června závodem horských kol 13.ročníkem „Jevíčko MTB OPEN“, pro všechny kategorie. Hlavní závod byl vypsan na tratích 22, 37 a 64 km. Startovalo 61 cyklistů ve všech věkových kategoriích. V závodě dětí na louce za Vrchlického ulicí startovalo 26 chlapců a dívek ve věku od 2 do 12 let. Cyklisty zřejmě odradilo od větší účasti velké teplo. Závod by nebylo možné uspořádat bez pomoci pracovníků Města Jevíčko a pořadatelů, především z řad mládeže.

Ještě před touto, dnes již tradiční, cykloakcí proběhl vůbec první ročník atletického mítinku – „Memoriálu Josefa Kolíska“. Atletické klání ve skoku dalekém a běhu na 60 m, které proběhlo v rámci oslav 100 let skautingu v Jevíčku, je nazvané po jevíčském atletovi, skautovi a členu Sokola Josefu Kolískovi, statečném člověku, jež zahynul při odbojové činnosti proti komunistickému režimu. Atletického závodu se zúčastnilo 64 chlapců a dívek z Jevíčka, Velkých Opatovic, Jaroměřic, Chornic za účasti hlavních organizátorů, učitelů tělesné výchovy a hojně účasti rodičů a diváků. Přijely i atletky ze Žďáru nad Sázavou!

Atmosféra závodů byla skvělá, jak se patří k atletickým závodům, kde je jedním z hlavních principů „fair play“ a kamarádství mezi atlety. Cílem atletického dvojboje byla mimo jiné propagace atletiky a pohybové aktivity mezi dětmi a mládeží. V minulosti byla atletika na školách líhni mladých talentů a nejinak tomu bylo i v Jevíčku a okolí. Z jevíčských rodáků lze vzpomenout na výborného skokana do výšky Mirka Laštůvku, olympionika v hodů kladivem Pavla Sedláčka a další, kteří začínali s atletikou v Jevíčku.

Pro účastníky memoriálu bylo připraveno drobné občerstvení z dílny MARKOL, pro nejlepší závodníky trička, medaile a diplomy od města Jevíčko a vítězové navíc obdrželi od jevíčských skautů vzpomínkové trofeje. Poděkování tedy patří všem organizátorům atletického dvojboje: Městu Jevíčko, jevíčským skautům, základní škole v Jevíčku, Gymnáziu v Jevíčku, učitelům tělesné výchovy z Jevíčka a okolí a dalším dobrovolníkům a sponzorům, kteří pomohli při organizaci. Věříme, že byla založena nová tradice regionálního atletického zápolení.

Zvykli jsem si na stránkách kroniky pravidelně číst také o netradiční sportovní disciplíně, kterou reprezentuje Natálie Zikmundová, a sice o twirlingu. Natálie se stará o to,

aby měla své nástupkyně ve sportu s hůlkou. Proto už v roce 2019 oslovila rodiče Emmy Bílkové, zda by jejich dcera nechtěla zkusit dělat tento krásný sport. V lednu 2022 se Emmička zúčastnila první větší soutěže v Moravské Třebové, která nesla název „Moravskotřebovský twirling“. V kategorii Juvenile C obsadila jevíčská závodnice druhé místo v rytmickém tanečním sóle, za co ji patří obrovská gratulace. Dne 20. června se konal Národní twirlingový pohár výkonostních kategorií B a C ve Dvoře Králové, kterého se poprvé Emma zúčastnila a v kategorii Juvenile B si přivezla krásné 4.místo.

V roce 2022 se uskutečnily dvě mezinárodní twirlingové soutěže, které byly odloženy z roku 2020. 6.- 10. července se konal Evropský pohár v Blanes ve Španělsku. Zde Natálie soutěžila v disciplíně Freestyle v kategorii Senior A, kde obsadila 15.místo. Této soutěže se zúčastnilo 17 států. Za 14 dní poté se uskutečnilo mistrovství světa, na kterém Natálie závodila v disciplíně X-strut a rytmické taneční sólo kategorie Senior. Konečným výsledkem bylo 20. místo v obou disciplínách. O víkendů 3. a 4. září poskytla sportovní hala TJ Slavia v Hradci Králové zázemí pro konání nejvyšší národní twirlingové soutěže. Natálie ve svých třech disciplínách postoupila do top 6 a získala titul I. Vicemistr ČR s postupem na ME v příštím roce. Současně se stala členkou týmu, který bude ČR na tomto mistrovství reprezentovat. Blahopřejeme!

Dále bych se rád věnoval aktivitám ve volnočasovém areálu Žlíbků. O historii bývalé Tyršovy plovárny jsem psal v loňském ročníku kroniky, jako bych předdeslal významné výročí

tohoto rekreačního prostoru, který je hájemstvím nejen místních Sokolů, ale většiny aktivních sportovců v našem městě – tenistů, fotbalistů, basketbalistů a dalších. Plovárna oslavila v roce 2022 devadesátku a všichni, kdo mají tohle místo rádi si to připomněli 23. července sérií pohybových aktivit i vzpomínkové výstavy z historie. Zejména místní tenisový klub se v posledních letech snaží rozšířit mládežnickou základnu a vychovat pokračovatele dlouholeté tradice „bílého sportu“ v Jevíčku.

Díky bohu se jim to daří. Stalo se již tradicí, že třetí prázdninový týden patří jevíčské tenisové kurty především nejmladším tenistům. Stejně jako i v předchozích letech uspořádal Tenis – Club Jevíčko od 18. do 22. července letní tenisový kemp pro děti. Zúčastnilo se ho 23 dětí ve věku 8 – 14 let. Během pěti

dni nadšení mladí sportovci pod vedením zkušených trenérů vylepšovali své údery a základní tenisové dovednosti. Náročná tréninková cvičení byla prokládána nejrůznějšími hrami a pohybovými aktivitami zaměřenými na všeobecný rozvoj obratnosti. Tenisové tréninky zpestřily i rozmanité sportovní soutěže a míčové hry. Na závěr si všichni na památku odnesli vedle nových zkušeností a zážitků i diplom a drobnou odměnu.

Jak v zářijovém zpravodaji konstatoval Petr Veselka, jeden z mládežnických vedoucích, je potěšující, že naprostá většina účastníků kempu je členy TC Jevíčko a chodí pravidelně trénovat i během celého roku. Díky tomu se tenisovému oddílu po dlouhých letech podařilo v letošní sezoně přihlásit do soutěží pořádaných Českým tenisovým svazem dvě mládežnická družstva. **Dlouhé roky reprezentovala místní tenisový klub TC Jevíčko v soutěžích Českého tenisového svazu pouze družstva dospělých a seniorů.**

V loňské sezoně nás velice potěšilo, že se mohly do soutěží přihlásit i dvě družstva nejmladších tenistů – a to v kategoriích „babytenis“ a mladšího žactva. I když samotné sportovní výsledky nejsou úplně nejdůležitější, je potřeba říct, že obě družstva byla velice úspěšná a v závěrečných tabulkách se umístila na předních místech. Máme radost, že děti chodí pravidelně hrát, poctivě trénují a věříme, že jim radost z pohybu a soutěžení vydrží co nejdéle.

V areálu opět proběhly oba dlouholeté tenisové turnaje – 17. seniorský memoriál Přemysla Ryše i 12. Jevíčská věž. Možná se obou tradičních podniků v blízké či pozdější budoucnosti zúčastní některý z hráčů či hráček současného „tenisového potěru“. Jak jsem již uvedl, Žlíbka patří také basketbalistům. Ti zahájili novou sezonu s myšlenkou na založení družstva žen. Trénovalo se na základní škole i ve sportovní hale, na asfaltovém hřišti proběhl další streetballový turnaj.

V srpnovém termínu proběhla již plně bez omezení tradiční Jevíčská pouť. Dvoudenní doprovodný kulturní program se po loňském azylu v Panském dvoře opět přesunul na Palackého náměstí. Vystoupilo několik hudebních skupin, jak přespolních, tak místních. Mezi hlavní hvězdy programu patřil Tomáš Kočko a Orchestr a bývalý klávesista skupiny Olympic, Jiří Valenta, který se na pódiu představil s uskupením Blastery. Na sólovou kytaru v této kapele hraje Milan Gubčo.

Jednatel fotbalového oddílu TJ SK Mgr. Josef Huf informoval v srpnovém zpravodaji čtenáře o výsledcích fotbalové sezóny 2021/2022: „Po dvou covidových jarech se letos podařilo dohrát na Svitavsku i jarní část fotbalových okresních soutěží. I přes personální potíže si celek mužů

vedl převážně úspěšně a v konečné tabulce obsadil pěkné šesté místo po zisku 42 bodů. V mládežnických soutěžích se prohloubila spolupráce s TJ Jaroměřice a sdružený celek dorostu vybojoval v krajské soutěži Pardubického kraje 9. místo. Starší žáci pod hlavičkou SK Jevíčko konečné 10. místo a mladší žáci pod hlavičkou TJ Jaroměřice 6. místo. Naději na zlepšení personálního stavu vzbuzují družstva mladší a starší přípravky, kde pod vedením Petra Jedlinského a Romana Sekničky trénuje a hraje své zápasy více než třicet dětí ve věku od 6 do 10 let.“

Areál „Eská“ procházel postupnou renovací. Snad se podaří po získání finančních prostředků všechny plány uskutečnit a fotbalisté získají kvalitnější zázemí pro svou činnost.

„Výbor fotbalového oddílu by rád touto formou poděkoval za podporu zastupitelům Jevíčka i Jaroměřic, kteří oddíl při snaze o získání dotačních peněz podporují. Členové oddílu ale nesedí s rukama v klíně, ale aktivně se snaží svou aktivitou při pořádání či spolupřádání různých společenských akcí (Dětský den, Jevíčská pouť, Rozloučení s prázdninami, Šibřínky atd.) oddílovou pokladnu plnit.“

Na závěr kapitoly věnované volnočasovým aktivitám ve městě se dostávám k tomu nejdůležitějšímu – a sice k rázu roku 2022. Po roce osobností malohanácké metropole nastoupil „Rok skautingu (1922 – 2022) aneb Století skautingu v malohanácké metropoli“. Skautské oddíly Jevíčko si připomněly 100 let svojí existence. Hlavní oslavy proběhly 17. září v prostorách skautské klubovny a Panského dvora za ZŠ Jevíčko. Ještě před termínem oslav v červnu prokázali jevičští skauti svoje dovednosti řadou předních umístění na celorepublikovém Lobinově závodě ve Fryštáku u Zlína, kde družina Pampelišek obsadila první místo mezi dívčími oddíly.

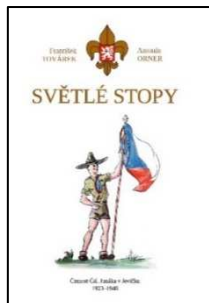
Oslavy podpořily také spřátelené přespolní oddíly. V rámci slavnostního nástupu skautských oddílů byly oceněny osobnosti navržené na výroční cenu Města Jevíčko, jak o tom píšu v osmé kapitole. Součástí programu byla zajímavá přednáška a beseda v synagoze, kam dorazili debatovat přednosta Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě UK v Praze a Marek Orko Vácha a spisovatel a držitel ceny Magnesia Litera Jiří Padevět. V průběhu celého roku bylo připravováno vydání almanachu o předválečné a poválečné historii skautského hnutí v Jevíčku a okolí.

Symbolicky v čase adventním, vpředvečer Vánoc, došlo naplnění společné roční snahy jevičských skautů a města Jevíčko o vydání publikace „Světlé stopy“. Knihy mapující dřevní dobu skautského hnutí v Jevíčku a na Malé Hané počínající

vznikem jevíčského oddílu 15. 1. 1922. Almanachu nebylo v rozbourané době jeho vzniku v roce 1948 dopřáno dojít cíle ke svým čtenářům. Stalo se tak ze zřejmých důvodů a veškerá dosavadní práce na přípravě vydání „skautské kroniky“ tak přišla vniveč.

Poté, co rukopis na dlouhou dobu skončil ve spisovatelském šuplíku, se k němu

František Továrek vracel, doplňoval jej a upřesňoval. Vzniká tak ucelený obraz o počátečním snažení prvního vůdce jevíčských skautů, profesora jevíčské reálky Jindřicha Malce, který jako první přetavil skautské ideje v konkrétní práci s mládeží, a jeho následovníků v letech dvacátých. V první kapitole jsme dále svědky posílení základny v letech třicátých s nástupem profesora Vojtěcha Jelena a budování vlastního tábořiště ve Smolenském údolí s ikonickou chatou v roce 1936. Nadšení z vlastní letní základny však zanedlouho krutě přeruší zářijové události roku 1938.

Přichází těžká doba okupace a období, kdy se skauti musejí dělit o své tábořiště s „Hitlerovou mládeží“ a ve Smolenském údolí poprvé zavlaže vlajka s hákovým křížem. Devastace předválečného rozvoje je dokonána zrušením Junáka 28. října 1940 z nařízení K. H. Franka. Během druhé světové války mnoho skautů hájí myšlenky skautingu v ilegálním odboji či za hranicemi protektorátu. **Seďm stovek z nich za to zaplatí životem. Stejně tak jevíčský Petr Müller, aktivní činovník a skaut každým coulem, jemuž věnuje autor dojemnou kapitolu „Za vlast 1939 – 1945“.**

Nedlouhé poválečné období končí pozvolnou snahou přetavit skautské hnutí pro potřeby nové ideologie jeho začleněním do Svazu československé mládeže a postupným zakládáním pionýrských skupin. To je případ i jevíčských skautů... **Továřkova a Ornerova**

historie skautského hnutí v Jevíčku a na Malé Hané je doplněna **poutavými osobními vzpomínkami pamětníků – Jaroslava Mackerleho, Václava Stratíla, Jarmily Špičkové a mnoha dalších včetně autorů samotných.** Cennou součástí publikace jsou dobové fotografie z archivu jevíčského vůdce Petra F. Votroubka a rodiny Purketovy, která poskytla fotografie z archivu Františka Továřka, a též kresba skautské chaty z pera samotného Antonína Ornera na přebalu knihy. Kniha je dostupná v informačním centru za částku 200 Kč.

Kulturně společenský rok v Jevíčku byl v prosinci završen **sérií adventních akcí** pod patronátem města (jarmark, mikulášská procházka), místní knihovny (dárečková neděle na zámečku), základní umělecké školy (adventní koncert v kostele) a opět Skautů (předávání Betlémského světla na náměstí). Silvestrovské veselí podpořil opět po dvou letech ohňostroj na náměstí s přípitkem zastupitelů.

X. Školství a vzdělávací aktivity, knihovna a cestovní ruch

Kapitolu věnovanou mimo jiné školství začnu opět základními údaji o Mateřské škole Jevíčko. Ta měla ve školním roce 2022/2023 jsme 96 dětí, 8 učitelek na plný úvazek a 1 učitelku na 2 hodiny (překryv na vycházku) a 1 asistentku pedagoga. Jako provozní zaměstnanci byli působili v MŠ 1 školník, 2 kuchařky a 2 uklízečky. 8. až 10. června 2022 proběhla v Mateřské škole Jevíčko inspekční činnost České školní inspekce zaměřená na hodnocení kvality a efektivity poskytovaného vzdělávání, ale také školního stravování. Inspekce dopadla s velmi pěkným výsledkem a pozitivním hodnocení prostředí školy i výchovně-vzdělávacího procesu.

Děti z MŠ Jevíčko dosáhly pěkného úspěchu na Sportovních hrách mateřských škol v Moravské Třebové, kdy získaly 1. místo v regionu s postupem do krajského kola v Pardubicích, kterých se bohužel nemohly zúčastnit pro velkou nemocnost dětí. Školní rok probíhal po dlouhé době standartním způsobem bez narušení stavebními pracemi nebo covidem. Poděkování vedení školky patří Honebnímu společenství Jevíčko – Víska za sponzorský dar 30.000 Kč, který byl použit na nákup cvičebního nářadí pro děti. Závěrem dodávám, že do základní školy odchází 33 dětí a k zápisu přišlo 29 dětí.

Jaká byla situace na Základní škole v Jevíčku? Na začátku školního roku 2022/2023 navštěvovalo ZŠ 362 žáků (jeden žák plnil povinnou školní docházku v zahraničí). Bylo to tedy o dva žáky méně než ve školním roce předchozím. Zajímavé je, že více než třetina žáků naší základní školy (139), jsou žáci dojíždějící nebo s trvalým bydlištěm mimo Jevíčko. Nejvíce žáků dojíždí z Biskupic, Chornic a Uhřic. V loňském školním roce ukončilo povinnou školní docházku v 9. ročníku 41 žáků ze ZŠ a 1 žák ze ZŠ praktické.

Činnost školy byla ve školním roce 2022/2023 nad rámec svého hlavního poslání pestrá. V září proběhl na atletickém sportovním hřišti Evropský sportovní den, v listopadu slavili Halloween a přivítali Martina na bílém koni. Do školy přijeli v rámci projektového dne příslušníci Armády ČR. Žáci absolvovali řadu pohybových aktivit, kromě již zmíněného Memoriálu Josefa Kolíška třeba Olympiádu prvňáků v sousedních Velkých Opatovicích.

V březnu tohoto školního roku byla na ZŠ Jevíčko provedena inspekční činnost ČŠI. V rámci inspekční zprávy je konstatován pozitivní vývoj školy v oblasti zlepšování

materiálních podmínek a kvalifikovanosti pedagogických pracovníků. Zpráva dále definuje silné stránky školy, které výrazně převažují (např. výrazná podpora čtenářské gramotnosti, podpora vzdělávání množstvím mimoškolních akcí a aktivit, podpora enviromentálního vzdělávání a další). Jediným doporučením pro zlepšení je důraz na diferenciaci výuky, která by podpořila žáky nadané a rychle pracující.

Co se týče oprav budovy školy, tak o prázdninách 2022 proběhla první etapa opravy vnitřního vodovodu, která byla zahájením postupné výměny dosluhující vodoinstalace. Výměnu prováděla místní firma Instalaterství Tříška za částku cca 940 tis. Kč. V rámci instalace nového nerezového potrubí v objektu tělocvičen byly provedeny také nové kasetové stropy. Vedení školy také řešilo přípravu rekonstrukce stávající kotelny, která slouží od roku 1996. Jako nejpravděpodobnější se do budoucna jeví výměna stávajících atmosférických kotlů za kotle kondenzační.

I v loňském roce pokračoval projekt MAP (místní akční plán) na podporu rozvoje regionálního školství realizovaný Místní akční skupinou Moravskotřebovsko a Jevíčko. Projekt MAP II přešel plynule do své třetí etapy s cílem analyzovat problémy a příležitosti v území a podporovat kvalitu vzdělávání v regionu s důrazem na regionální identitu. Proto také vznikl projekt „Mapovník“. Na vytvoření tohoto souboru aktivit v regionu se podílela početná skupina pedagogů, kronikářů, zástupců obcí a pracovníků muzeí. Do projektu je zapojeno všech 27 škol včetně ZUŠ.

A přecházím tedy k činnosti ZUŠ Jevíčko, jejíž pan ředitel Mgr. Art. Ondřej Čada poskytnul pro potřeby kroniky následující informace. Počet žáků ve školním roce 2022/2023 činil 300, pedagogů bylo 23. V tomto školním roce bylo velkým úspěchem, že byla žákyně Julie Kouřilová vybrána do stipendijního programu MenART - mentoringu uměleckého vzdělávání a po celý rok navštěvovala audiovizuálního umělce Pavla Mrkuse, který rozvíjel její talent.

ZUŠ pořádala vánoční koncert učitelů v kostele, festival ZUŠ Open, závěrečné taneční vystoupení, Mejdan na Zámečku a dále spoustu třídních koncertů. V tomto školním roce proběhly dvakrát talentové zkoušky, přihlásilo se především mnoho žáků do oboru klavír, kytara a klávesy. V září jsou proto plánovány dodatečné talentové

zkoušky, a to především do hudebního oboru dřevěných a žesťových dechových nástrojů.

Gymnázium Jevíčko oslavilo v roce 2022 sto dvacet pět let své historie. Výuka na něm byla zahájena již 18. září 1897 ještě v provizorních prostorách zámečku. Z informací ředitelky Mgr. Lucie Škvařilové vybírám, že Gymnázium Jevíčko mělo ve školním roce 2022/2023 238 studentů, 24 učitelů z celkového počtu 42 zaměstnanců. Škola je zapojena do projektu Erasmus + a DOFE. Z významných investičních akcí proběhla oprava sociálních zařízení na domově mládeže, kdy bylo 3,5 milionu Kč financováno Pardubickým krajem. Konaly se kurzy a exkurze pro žáky i pro veřejnost. Proběhly školní soutěže a akce Mladí přírodovědci, Angliáda, Vánoční hrátky, Dny otevřených dveří, divadelní představení lycea a koncert školního sboru a sólistů. Do nového školního roku je přijato 60 studentů na gymnázium, 27 na lyceum, maturity absolvovalo 53 žáků - společnou část maturitní zkoušky složili všichni úspěšně, 5 žáků bude konat opravnou profilovou zkoušku v září.

V roce 2022 se služby knihovny vrátily k běžnému provozu. Obnovují se přednášky a akce pro veřejnost. Čtenáři i nadále mají možnost objednávat knihy telefonicky, emailem, přes FB knihovny a využívají webové stránky knihovny, kde je přímo v katalogu knihovny funkce „Odložit z poličky“. Tato aplikace vytváří seznam knih pro jednotlivé čtenáře a informuje je o připravení jejich objednávky. Rozvoz knih je další služba knihovny pro všechny, kteří nemají možnost knihovnu fyzicky navštěvovat. Počet čtenářů vzrostl, ale stále se ještě nevyrovnal roku 2019. Počet registrovaných čtenářů v roce 2022 byl 632, počet výpůjček 18.089, tj. průměr cca 28 knih ročně na čtenáře. O své činnosti, plánovaných akcích a novinách informuje Městská knihovna Jevíčko na velmi pěkném a přehledném webu.

Městská knihovna v Jevíčku za rok 2022 připravila 72 kulturních a volnočasových akcí, které navštívilo 6.327 občanů. 32 vzdělávacích akcí, které navštívilo 986 občanů. Půjčovnu Městské knihovny v Jevíčku navštívilo v roce 2022 11.203 návštěvníků. Největšími akcemi jsou červnový Mejdán na zámečku a prosincová Dárečková neděle. Pod metodickou činností knihovny spadá 11 obcí regionu: Bělá u Jevíčka, Biskupce, Březina, Březinky, Hartinkov, Chornice, Jaroměřice, Slatina, Víska u Jevíčka, Vrážné a Vysoká. Knihovna pro region zajišťuje veškerou metodickou pomoc spjatou s automatizací knihovního systému, zajišťováním knihovnických služeb v obci a pomoci se získáváním grantů. Nakupuje, zpracovává a distribuuje knihy pro knihovny regionu.

V roce 2022 navštívilo Turistické informační centrum Jevíčko přes 12 000 návštěvníků. Nejvíce zákazníků zaznamenaly pracovnice TIC v měsíci červnu a to 1577 osob. TIC nabízí služby jak místním občanům, tak turistům z celé republiky. Pro místní občany

zajišťuje nejčastěji služby kopírovací, informace o dopravě, prodej dárkových předmětů a knih s tematikou Jevíčka. Pracovnice TIC se podílejí na přípravě Jevíčského zpravodaje, který vycházel v nákladu 2360 kusů. V roce 2022 vyšlo 12 čísel zpravodaje distribuovaného kromě Jevíčka také v Biskupicích, Chornicích a Jaroměřicích. I přesto, že každý dostává Jevíčský zpravodaj do schránky, je mezi občany spousta těch, kteří přicházejí pro aktuální číslo zpravodaje pro své příbuzné z okolních vesnic.

Turisty nejčastěji zajímají atraktivity města. Velmi vítanou službou je zpřístupnění městské věže v době letních prázdnin. Mezi nejčastěji kupovaný produkt patří turistická známka nebo turistická vizitka. Kromě výše uvedeného obsluhovalo TIC hlášení městského rozhlasu, vedlo jednotný přehled o kulturních akcích a využití prostor pronajímaných městem. synagoga. Turistické informační centrum kromě své základní funkce mnohdy působí jako brána do Městského úřadu Jevíčko a jeho pracovnice tak často řešili dotazy návštěvníků mimo oblast cestovního ruchu, kultury a zajímavostí ve městě.

XI. Péče o obyvatelstvo, zdravotní oblast a sociální oblast

Zkraje roku od 18. 1. do 28. 1. 2022 proběhlo výběrové řízení na ředitele/ředitelku Odborného léčebného ústavu Jevíčko. Výběrová komise doporučila jmenování Bc. Nadi Ivkovičové, která doposud oficiálně zastupovala Ing. Lenku Smékalovou po jejím odchodu z funkce. Přejme vedení OLÚ po dvou krušných covidových letech mnoho zdaru v práci a úspěchů. O činnosti OLÚ se dozvíme podrobně ve velice hezkém asi 10 minut dlouhém videoklipu, který je umístěn na jejich webu. Myslím, že se velice povedl.

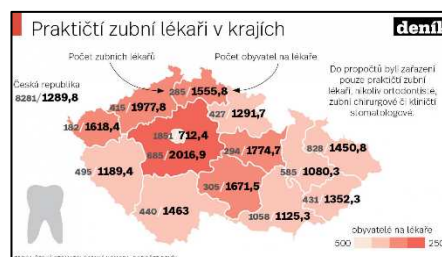

Přesah OLÚ je nadregionální stejně jako působnost dalšího zdravotnického zařízení zřizovaného Pardubickým krajem, a sice nemocnice následné péče v Moravské Třebové. Moderní stavba naproti původní LDN byla dne 29.6.2022 slavnostně otevřena. Den poté proběhl den otevřených dveří s velkým zájmem veřejnosti.

Významným dnem pro pacienty nemocnice a personál byla neděle 3.7.2022, kdy se lůžková část LDN bleskově stěhovala do nových prostor. Stejně tak stravovací provoz prošel zkušebním provozem. Rehabilitace zahájila provoz dne 18.7.2022. Otevření moderního zařízení se třemi lůžkovými odděleními, rehabilitací a několika odbornými ambulancemi má velký význam pro celý region Moravskotřebovsko a Jevíčsko, tedy i pro pacienty z našeho města.

Pokud se týká přímo Jevíčka v oblasti zdravotnictví můžeme stav hodnotit jako setrvalý. Tedy nedošlo k žádným personálním změnám. Problémem pro místní pacienty je i nadále nedostatek zubařů, kdy z původních tří lékařů už ordinuje tři dny v týdnu pouze MUDr. Tomáš Jagoš a místní jsou proto nuceni hledat péči v blízkém i širokém okolí. Podle České stomatologické komory z konce roku nemá svého zubaře cca 600 tis. osob. Počet zubařů sice roste, většina ale míří do velkých měst. Moravskotřebovsko a Jevíčsko je podle údajů zdravotních pojišťoven jednou z takto postižených oblastí.

V červnovém zpravodaji se čtenáři dozvěděli o tom, že ordinace Plint s.r.o. paní doktorky Zuzany Šedrlové dosáhla vítězství v anketě „Ordinace roku 2021“, ve které v území Pardubického kraje získala ambulance paní doktorky 1. místo a dále 2. místo v celé ČR v

kategorií specializačních ambulancí. Poděkování patří jistě celému týmu ordinace paní doktorky a všem jejím pacientům a příznivcům za podporu a hlasování.

Pokud se týká sociální oblasti, v roce 2022 zůstalo personální složení Střediska

pečovatelské služby stejné a přibýlo 30 nových klientů, kteří nás sami nebo s dopomocí rodiny či blízkého okolí oslovili se žádostí o spolupráci. Jde o rapidní nárůst proti předchozím letům, kdy byl průměrný roční nárůst kolem 15 klientů. Klientům Střediska pečovatelské služby byla k dispozici stejně jako v minulých letech jak terénní pečovatelská služba, která se provádí v jejich domácím prostředí při zachování úzkých vazeb na rodinné příslušníky, tak možnost využít ambulanti formy, např. pro osobní hygienu přímo v prostorách domu s pečovatelskou službou na ulici Kobližná. Pečovatelská služba Jevíčko v roce 2022 obdržela od Pardubického kraje a MPSV dotace ve výši 663.000,- Kč, které byly využity na provoz a platy zaměstnanců.

Pečovatelky dojížděly kromě Jevíčka také do Vrážného, Jaroměric, Biskupic, Chornic a Březiny. Rozvoz obědů byl realizován prostřednictvím vývařoven v Odborném léčebném ústavu, vývařovny Letovice a Základní školy Jevíčko. V přímé práci bylo realizováno 1.455 hodin základních činností. Služebním automobilem bylo ujeté 17.393 tisíc kilometrů a příjmy z tržeb činily 281.473,- Kč. Lze konstatovat, že tým Střediska pečovatelské služby tvoří stabilní sestava zaměstnanců a o spokojenosti svědčí i noví přibývající klienti.

Závěrem kapitoly bych se rád zastavil ještě u jednoho tématu souvisejícího se sociální oblastí – a sice u tématu sociálního poradenství pro naše občany a stabilizace sociálně slabších občanů. V oblasti poradenství v prostorách MěÚ Jevíčko působila i v tomto roce bezplatná

Občanská poradna Oblastní charity Moravská Třebová určená spoluobčanům v obtížné životní situaci. Stejně tak byla radou nápomocna sociální pracovnice města, paní Martina Zikmundová. Město provozuje městskou ubytovnu, kde v roce 2022 žilo dlouhodobě, tj. více jak půl roku, 11 stálých nájemníků, z nichž většinu tvořili lidé v důchodovém věku nebo sociálně slabí čerpající některou z forem podpory úřadu práce. Díky tomuto zařízení a jisté míře shovívavosti s problémovými klienty se městu daří dlouhodobě eliminovat problém bezdomovectví.

XII. Bezpečnost ve městě a požární ochrana

V kapitole o bezpečnosti ve městě opět jako každoročně využijí informace velitele Městské policie Jevíčko p. Martina Němce, velitele Obvodního oddělení Policie České republiky npor. Ing. Stanislava Vodáka a velitele Jednotky sboru dobrovolných hasičů Jevíčko p. Stanislava Ducháčka. Rok 2022 již nebyl svázán zákazy shromažďování případně volného pohybu osob jako v době covidových opatření, což se projevilo např. v počtu přestupků. Za období od 01.01.2022 – do 31.12.2022, bylo strážníky MP Jevíčko zjištěno a zadokumentováno celkem 266 přestupků. V předchozích dvou letech to bylo podstatně méně (163 v roce 2021 a 143 v roce 2020).

Co se týče personálního obsazení, to se v průběhu roku značně měnilo, na konci roku 2022 skončilo na počtu tři strážníků. Od 01.01.2022 do 31.01.2022 zajišťovali činnost MP Jevíčko tři strážníci a jeden pracovník jako asistent prevence kriminality (APK). Od 01.02.2022 do 03.05.2022 - byla činnost pracovníka APK přerušena Úřadem práce ČR, proto činnost MP Jevíčko byla zajišťována třemi strážníky. Od 01.03.2022 do 05.05.2022 byl po výběrovém řízení přijat nový čekatel na strážníka Martin Němec, který od 07.03.2022 do 05.05.2022 absolvoval kurz na strážníka ve Vzdělávacím institutu Polis v Příbrami, který úspěšně zakončil dne 05.05.2022 závěrečnou zkouškou na Policejní akademii v Praze a získal tím osvědčení strážníka na 5 let.

Od 05.05.2022 do 14.08.2022 zajišťovali činnost MP Jevíčko čtyři strážníci a jeden pracovník APK. Od 15.08.2022 do 19.12.2022 byl str. František Juriš v pracovní neschopnosti, proto činnost MP Jevíčko zajišťovali tři strážníci a jeden pracovník APK. Následně v prosinci strážník František Juriš odešel do starobního důchodu. Dne 12.09.2022 zastupitelstvo města Jevíčko odvolalo str. Františka Juriše na jeho vlastní žádost ze zdravotních důvodů z funkce vedení Městské policie Jevíčko a jmenovala Martina Němce do funkce velitele Městské policie Jevíčko. Od 29.12.2022 – pracovník APK Štefan Gabaš odešel také do starobního důchodu, proto činnost MP Jevíčko dosud zajišťují tři strážníci.

Významným pomocníkem v práci městské i státní policie je městský kamerový systém. Hlavní funkcí provozování a využívání městského kamerového dohlížecího systému je jeho preventivní funkce. Dále je vhodným prostředkem pro aktuální koordinaci postupu složek IZS - bezpečnostních složek, hasičů, zdravotní služby apod. při závažnějším ohrožení bezpečnosti občanů. V roce 2022 byl kamerový systém

rozšířen o čtyři kamery. Tři kamery jsou umístěny na novém Sběrném dvoře sloužící k jeho zabezpečení a jedna kamera je umístěna na schodišti mezi ulicí Soudní a ulicí Okružní I.

Město Jevíčko je vzhledem k bezpečnostní problematice a trestné činnosti monitorované Policií ČR klidným místem nevymykající se běžnému průměru trestné činnosti na počet obyvatel vyjádřeným indexem kriminality. V rámci okresu Svitavy však patří OOP Moravská Třebová do čela, co se týče počtu trestných činů. Ze strany státní policie je vnímáno s povděkem fungování městské policie a existence zmiňovaného kamerového systému. Z mapy kriminality vyplývá, že na území města bylo v roce 2022 spácháno 26 trestných činů a 176 přestupků.

Jak uvádí ve své zprávě velitel JSDH: „věci, na kterou se jevíčští hasiči v roce 2022 těšili nejvíce, byla přestavba a předání zrekonstruované hasičárny. Jak již bylo mnohokrát

zmíněno, přestavba začala v březnu 2021 a užívat jsme ji začali v září 2022. Slavnostní otevření se konalo 17. září 2022 za účasti mnoha hostů a veřejnosti. Přestavba proběhla za přispění dotačního programu IROP, který poskytl 90% ceny a dvou dalších dotačních titulů. Touto přestavbou a modernizací jsme získali do užívání budovu, která naplňuje podmínky dnešní doby, a za mě a pro činnost jednotky požární ochrany města mohu říct, že se jedná o ohromný krok kupředu“.

V roce 2022 jednotka vyjela celkem k 120 událostem, z toho k 21 dopravním nehodám, ke 2 planým poplachům, k 19 požárům, k 1 taktickému cvičení, k 44 technickým pomocem, k 1 technologické pomoci, k 4 únikům nebezpečné látky, k 14 ostatním pomocem a k 14 činnostem jednotky. Měsíční přehledy výjezdů jednotky jsou zveřejňovány na městských stránkách. Naše jednotka je typu JPO II/1, což znamená, že je povinna zajistit výjezd jednoho požárního družstva v počtu 1+3 do pěti minut.

V roce 2022 byla dále modernizována dýchací technika, hasičská zbrojnice byla vybavena moderní technologií, připojením k internetu, což umožňuje mimo jiné dálkové ovládání vytápění, novým zabezpečovacím zařízením, moderním svolávacím systémem FIREPORT, který výrazně zjednodušuje činnost při výjezdu, novým kompresorem a rozvodu tlakového vzduchu, doplněno bylo nářadí pro vnikání do uzavřených prostor, zakoupeny nové přenosné svítilny, do CAS 20 byly zakoupeny nové akumulátory, brána do dvora hasičů byla vyměněna za novou, posuvnou, dálkově ovládanou, výjezdová šatna byla vybavena novými skříňkami.

Z výjezdové činnosti stojí za zmínku účast 4 členů JSDH (Stanislav Ducháček, Petr Müller, Martin Skácel, Vít Václavěk) v Hřensku, kdy ve dnech 4. – 7.8.2022 tito vyrazili s odřadem HZS PaK s CAS 30 na pomoc při tomto rozsáhlém požáru. Za měsíc březen 2022 byl evidován nebývalý výskyt požárů lesních a polních porostů. Za tento měsíc byla JSDH Jevíčko vyslána celkem k 19 událostem, z toho v sedmi dnech od NE 20. 3. 2022 do SO 26. 3. 2022 ke 12 výjezdům. V pátek 16. 12. 2022 jsme zasahovali jako první u rozsáhlého požáru rodinného domu ve Vísce, zde byl vyhlášen II. stupeň požárního poplachu. Při výjezdech s AED na záchranu osob v bezvědomí členové jednotky prokazatelně pomohli k záchraně dvou lidských životů.

Sbor dobrovolných hasičů Jevíčko se kromě výchovy hasičské mládeže intenzivně podílel na dvou rozvojových projektech spolku. Formou brigádnické pomoci prováděli členové spolku v průběhu zimy a jara bourací a další pomocné práce v objektu spolkové části domu hasičů. Předmětem jejich činnosti bylo zejména vybourání stávajících podlah, otlučení a oškrabání opravovaných omítek, a další doprovodné práce v rámci realizace rekonstrukce zbrojnice. Všem, kteří ve svém čase a dobrovolně přiložili ruku k dílu patří poděkování za nezištnou pomoc. Po dvou covidových letech se také v sále hotelu Morava uskutečnila výroční schůze sboru.

Dalším z rozvojových projektů byla projekční příprava volnočasového a sportovního areálu, na které se podílel zejména výbor SDH včele se starostou Janem Bidmonem. Areál, který by měl budoucí vybaveností odpovídat standardu pro konání soutěží v požárním sportu byl již využíván pro tréninkovou činnost a akce spolku jako např. dubnové vítání jara s pálením čarodějnic. Pozemky byly SDH oploceny, udržovány a byl k nim zřízen příjezd. Na projekt sportoviště, který bude finančně obnášet částku cca 15 mil. Kč, bude SDH Jevíčko žádat o dotaci z Národní sportovní agentury.

K další činnosti spolku budou opět čerpat z informací uvedených v Jevíčském zpravodaji zejména v oblasti požárního sportu mládeže. Neopomenu ani tábor ve Finsku, jehož se jevíčští hasiči v termínu 2. až 10. 7. potřetí zúčastnili, jak o tom píše vedoucí mládeže Jiří Bidmon: „Sbor dobrovolných hasičů Jevíčko organizoval v roce 2022 již potřetí účast mladých hasičů na táboře ve Finsku. Tento tábor byl oproti minulým (2016, 2019) hodně jiný. Jednalo se o velký mezinárodní tábor s účastí mladých hasičů z Finska, Švédska, Německa, Rakouska, Holandska a naší

české výpravy. Celkem se účastnilo cca 2500 dětí a 1000 dospělých. Nás z České republiky bylo 71. Tábora se účastnily děti z SDH Jevíčko, Slatina, Nezamyslice. Tábor Eldis22 se konal na bývalém mezinárodním letišti v Helsinkách – část Malmi“.

Ze sportovních klání pořádaných na území města proběhla už 14. 5. na atletickém hřišti u ZŠ soutěž hasičské mládeže „O pohár Malé Hané“ v požárním útoku a běhu na 60 m s překážkami jednotlivců. Soutěž proběhla za krásného počasí a přilákala do Jevíčka stovky hasičských nadějí. Mezi dalšími aktivitami SDH bych závěrem rád zmínil významnou pomoc při zajištění humanitární pomoci válkou postižené Ukrajině v prvních měsících konfliktu, kdy se členové SDH zapojili do materiálové sbírky organizované Pardubickým krajem společně se složkami IZS.

Heslo „Blížnímu ku pomoci“ bylo opět naplněno jako v případě loňského jihomoravského tornáda nebo v případě pomoci Janů Bidmona a Richtra našim krajanům při jejich červencové cestě z Finska, kdy je zradil automobil, a naši hasiči je dopravili do Česka. Michaela Bajerová jim za to poděkovala v srpnovém zpravodaji. Z webu SDH Jevíčko se dále dozvídáme o dalších pestrých aktivitách sboru, jehož členové se kromě výše uvedeného zúčastnili například organizace Mistrovství České republiky v požárním sportu od 26. do 28. srpna 2022 na městském stadionu Hvězda v Pardubicích.

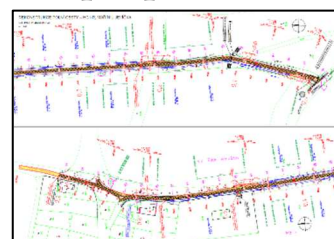
XIII. Místní části Zadní Arnoštov, Lípa a Mařín

Město Jevíčko pokračovalo v projektové přípravě rekonstrukce příjezdové cesty do místní části Mařín. Rada města pověřila 24. 1. 2022 investičního technika zajištěním nabídek

na zpracování projektové dokumentace rekonstrukce příjezdové komunikace k osadě v koordinaci se Státním pozemkovým úřadem. ZM schválilo smlouvu na zpracování PD u společnosti BETA – PROJEKT s.r.o. Svitavy za částku 194.810 Kč. Součástí zakázky je i zajištění stavebního povolení.

Komunikace je v majetku České republiky, kdy SPÚ potvrdil po zpracování PD zařazení k co nejdřívejší realizaci v rámci společných opatření pozemkových úprav, které v území aktuálně proběhly. Komunikace je jedinou příjezdovou do osady Mařín a je v havarijním stavu. V roce 2021 proběhly sice částečné výprávkové práce, nutná je však generální oprava. Koncept dokumentace bude projednán také se zástupci místních občanů.

Druhou připravovanou investiční akcí v samotném Zadním Arnoštově je rozšíření čistírny odpadních vod. Záměr má za úkol rozšířit stávající ČOV, která je již kapacitně nedostatečná a dochází k častým problémům při provozu ČOV. Nový stav zajistí navýšení

kapacity ze stávajících 41 obyvatel na 55 obyvatel a projekt spočívá v doplnění další nádrže ČOV. Projektové náklady činí 1,5 mil., na akci bude žádáno o stavební povolení a bude navržena k realizaci do rozpočtu města na rok 2023.

V rámci péče o kulturní dědictví byly v Zadním Arnoštově obnoveny 2 kamenné kříže, podrobněji jsem o tom psal v kapitole o památkách – šlo o kříž na návsi u „spodní“ autobusové zastávky a spodní kříž u hasičky. Další návrhy iniciovala Pracovní skupina pro rozvoj Zadního Arnoštova, Mařína a Lípy a konkrétně na Maříně provést odkopání zeminy okolo stěn dřevěné zvonice a dále nutnost ošetření dřevěného kříže přírodním materiálem, nikoliv syntetickými látkami. Skupina pracovala ve složení JUDr. Jahodová, Ing. Bojanovský a P. Foret.

Jedním z návrhů skupiny je vybudování mokřadů na území Zadního Arnoštova. Pozitivním počinem je také péče místních v čele s panem Adolfem Foretem o místní rybníček, který byl zarybněn rybí násadou, byly provedeny nezbytné údržbové práce na hrázi a požeráku a rybník po hubených letech ožil. Stejně tak se místní pustili do organizace srpnové arnoštovské pouti 20. 8. a prázdninového provozu kulturního domu.

XIV. Slovo závěrem, podpis kronikáře a datum pořízení zápisu

Uzavírám čtvrtý zápis do kroniky města. Její výtisk je archivován na Městském úřadu Jevíčko a v elektronické podobě jsou jednotlivé ročníky umístěné na webových stránkách města v sekci „O městě“. Zápis za dvojkový rok snad poskytuje čtenáři opět ucelený pohled o dění ve městě s krátkým exkurzem do mezinárodního dění a shrnutím nejdůležitějších událostí v Česku. Z globálního hlediska bych rok 2022 označil „rokem krizí“. Krizí, o nichž se zmiňuji v první kapitole, netřeba je znovu vypočítávat. Proto věřím, že následující rok bude možné nazvat „rokem nadějí“. Nadějí na klidnější život mnoha ztrápených lidí, nadějí na novou pozitivní perspektivu. K tomu však bude potřeba ujít pořádný kus cesty.

Město Jevíčko zažilo rekordní rok, co se týká investic. Podařilo se dokončit několik zásadních projektů, také společenské dění ve městě po dvou hubených covidových letech ožilo. Pout se vrátila do svého standardního formátu a přibýly i akce zcela nové jako atletický dvojbój nebo putování Bartolomějskou stezkou. Dokončení vlastního moderního kulturního stánku slibuje městu nové možnosti pro pořádání pestré palety akcí. Zda bude tento potenciál beze zbytku využit, ukážou až sezóny příští. Rok byl také ve znamení přípravy nových projektů pro rekonstrukce veřejných prostranství a sítí ve městě a zejména pak největšího projektu v oblasti individuálního bydlení za posledních 15 let.

V Jevíčku 15. 7. 2023

Mgr. Miroslav Šafář

XV. Soubory příloh k jednotlivým oddílům

Soubor příloh k oddílu I. „Mezinárodní a celostátní události“:

- č. 1/I: Mapa ruské invaze na Ukrajinu - únor 2022
- č. 2/I: Komentář SZ - Putin válčí za minulost, protože jeho Rusko nemá budoucnost
- č. 3/I: SZ srovnání cen potravin - Rok s obří inflací
- č. 4/I: Graf hospodaření státu 2010 - 2022
- č. 5/I: Graf vývoj ceny elektřiny 2008 - 2022

Soubor příloh k oddílu II. „Odešli navždy... a kulatá výročí“:

- č. 1/II: Parte Julius Gubčo
- č. 2/II: Madeleine Albrightová zemřela 23. 3. 2023
- č. 3/II: Svitavský deník 28. 8. 2022 - Zemřela Hana Zagorová
- č. 4/II: Novinky 29. 12. 2022 - Zemřel Pelé

Soubor příloh k oddílu III. „Obyvatelstvo, počasí a životní prostředí“:

- č. 1/III: SZ - V Česku se mění počasí nejvíc za mnoho staletí
- č. 2/III: JZ 2022 prosinec - Výstrahy ČHMÚ do mobilu
- č. 3/III: Asekol - Certifikát Enviromentálního vyúčtování 2022
- č. 4/III: Elektrowin - Certifikát enviromentálního vyúčtování 2022
- č. 5/III: Odpadové hospodářství města v roce 2022

Soubor příloh k oddílu IV. „Obecní záležitosti, hospodaření a investice, bytová oblast“:

- č. 1/IV: JZ 2022 duben - Podpora ukrajinských přátel
- č. 2/IV: Finanční odbor - Zpráva o hospodaření města za rok 2022
- č. 3/IV: Město Jevíčko - ratingové hodnocení společnosti AQE
- č. 4/IV: JZ 2022 listopad - Okénko radních, informace z ustavujícího ZM
- č. 5/IV: Leták transparentní účet KD ASTRA

Soubor příloh k oddílu V. „Stavební ruch a průmysl ve městě, doprava a podnikání“:

- č. 1/V: JZ 2022 květen - Okénko radních starosta cyklostezka
- č. 2/V: Studie rekonstrukce Kostelní, Komenského nám., Horní Farní
- č. 3/V: JZ 2022 červen - Změna autobusového dopravce od 12. 6. 2022
- č. 4/V: Zpráva ŘSD k výstavbě R 43 11 - 2022
- č. 5/V: MF Dnes - Jevíčko chystá průmyslovou zónu

Soubor příloh k oddílu VI. „Péče o památky, kulturní dědictví“:

- č. 1/VI: Časopis *PROPAMÁTKY* jaro 2022
- č. 2/VI: Časopis *PROPAMÁTKY* podzim 2022
- č. 3/VI: Činnost pracovní skupiny pro regeneraci MPZ v roce 2022
- č. 4/VI: *Nástěnný kalendář 2022 Jaroslav Horák*
- č. 5/VI: *Kresby památek 2022 Lukáš Martinka*

Soubor příloh k oddílu VII. „Činnost městského muzea, archeologické bádání na území města“:

- č. 1/VII: *JZ 2022 březen - Restaurování palných zbraní z inventáře městského muzea*
- č. 2/VII: *RML EXPERTNÍ LIST - Jevíčko, cyklostezka*
- č. 3/VII: *JZ 2022 září - Okénko radních, slavnostní otevření CERGEA*
- č. 4/VII: *Situace archeologické lokality Jevíčko XIII*
- č. 5/VII: *Fotodokumentace archeologický výzkum 2022*

Soubor příloh k oddílu VIII.: „Osobnosti města a spolková činnost, římskokatolická farnost“:

- č. 1/VIII: *Tabulka granty 2022 - celoroční činnost*
- č. 2/VIII: *Tabulka granty 2022 - jednorázové akce*
- č. 3/VIII: *Tabulka granty 2022 - provozní náklady*
- č. 4/VIII: *Pamětní listy výroční ocenění za rok 2022*
- č. 5/VIII: *Bedekr Bartolomějské cesty v Jevíčku*

Soubor příloh k oddílu IX. „Kulturní akce, sportovní a volnočasové aktivity“:

- č. 1/IX: *Výsledková listina ZMN 2022*
- č. 2/IX: *JZ 2022 říjen - Mistrovství ČR v twirlingu*
- č. 3/IX: *iDnes.cz 29. 5. 2023 Z plovárny v Jevíčku, na které si zaběhal i Emil Zátopek, má být biotop*
- č. 4/IX: *Skauti Jevíčko 100 let plakát*
- č. 5/IX: *Tiskový náhled almanachu Světlé stopy*

Soubor příloh k oddílu X: „Školství a vzdělávací aktivity, knihovna a cestovní ruch“:

- č. 1/X: *Inspekční zpráva ČŠI MŠ Jevíčko 8. - 10. 6. 2023*
- č. 2/X: *Přehled ZŠ Jevíčko šk. rok 2022 - 2023*
- č. 3/X: *Plakát nabídka oborů ZUŠ Jevíčko*
- č. 4/X: *Plakát Gymfest 2022*
- č. 5/X: *MAS MTJ - Rekapitulujeme MAP II*

Soubor příloh k oddílu XI: „Péče o obyvatelstvo, sociální a zdravotní oblast“:

- č. 1/XI: JZ 2022 květen - Článek léčba v OLÚ Jevíčko
- č. 2/XI: Inzerát zubař do portálu pro mediky
- č. 3/XI: JZ 2022 prosinec - Pečovatelská služba poděkování

Soubor příloh k oddílu XII: „Bezpečnost ve městě a požární ochrana“:

- č. 1/XII: Zpráva o činnosti MP za rok 2022
- č. 2/XII: Mapa kriminality Jevíčko 2022
- č. 3/XII: Statistika událostí JSDH 2022
- č. 4/XII: HZS - Poděkování hasičům Hřensko
- č. 5/XII: JZ 2022 září - Hasiči tábor Finsko

Soubor příloh k oddílu XIII: „Místní části Zadní Arnoštov, Lípa a Mařín“:

- č. 1/XIII: Situace PD oprava komunikace Mařín
- č. 2/XIII: JZ 2022 únor - KD Zadní Arnoštov poděkování p. Foretové
- č. 3/XIII: Plakát pouťové posezení Zadní Arnoštov 20. 8. 2023